

LETO XXIII. Stev. 245
 IZDAJA IN TISKA
 CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
 PODJETJE
 "LJUDSKA PRAVICA"
 DIREKTOR PODJETJA
 LEV MODIC
 GLAVNI IN ODGOVORNI
 UREDNIK
 IVAN SINKOVEC
 Let izhaja vsak dan razen
 petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
 USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
 1954 - MED NABODNOOSVO-
 BODILNO BORBO JE IZHA-
 JALA KOT 16-DNEVNIK IN
 TEDNIK - OD OSVOBODITVE
 DO 1. JULJA 1961 KOT DNEV-
 NIK. NATO PA KOT TEDNIK
 - OD 1. JUNJA 1962 IZHAJA
 V REDAKCIJSKI POVEZANO-
 STI 2 •BORBO•

Z ZASEDANJA ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Uspehi v gospodarjenju morajo dvigniti osebno potrošnjo in povečati dohodek delovnih kolektivov

Na skupni seji Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev je podal član Zveznega izvršnega sveta Milentije Popović ekspoze o perspektivnem razvoju osebne in splošne potrošnje

Beograd, 16. oktobra. Po dvomesečnih političnih počitnicah sta se domova Zvezne ljudske skupščine danes prvokrat sestala na sejah. Na skupni seji Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev so razpravljali o elaboratu in osnutku resolucije o perspektivnem razvoju osebne potrošnje kakor tudi o elaboratu in osnutku resolucije o perspektivnem razvoju splošne potrošnje. Ekspoze o perspektivnem razvoju osebne in splošne potrošnje je podal član Zveznega izvršnega sveta Milentije Popović.

Danes dopoldne sta bili ločeni seji obeh domov Zvezne ljudske skupščine, na katerih so določili dnevni red in prebrali vprašanja poslancev. V Zboru proizvajalcev je ljudski poslanec Dragan Trajanović postavil Zveznemu izvršnemu svetu vprašanje, zakaj je bilo treba skoraj tri mesece čakati, da bi bila uveljavljena uredba o kratkoročnem in investicijskem kreditiranju individualnih proizvajalcev. Odgovor na to vprašanje je dobil ljudski poslanec Trajanović na eni naslednjih sej.

V Zveznem svetu je ljudski poslanec dr. Ivo Babić postavil Zveznemu izvršnemu svetu vprašanje, kdaj bodo na podlagi čl. 15 splošnega zakona o univerzah s predpisi določene akademske stopnje.

Zvezni izvršni svet je odgovoril, da čakajo na ureditev nekaterih vprašanj s področja univerz, ki so ozko povezana z določanjem akademskih stopenj.

Ljudski poslanec Ivan Siftar je vprašal, ali bo kmalu urejeno vprašanje solastništva z Madžarsko in ali je predvideno, kdaj bo urejeno. Njegovo vprašanje so poslali državnemu sekretariatu za zunanje zadeve.

Dopolodne sta bili ločeni seji Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev. Ob 18. uri se je nadaljevala skupna seja obeh domov, ki jo je predsedoval Petar Stambolić. Na seji so obravnavali prvo točko dnevnega reda skupne seje - perspektivni plan osebne potrošnje. Govorili so dr. Zlatan Čekić, Beška Frntić in dr. Jovan Čekić. Potem je Skupščina sklenila, da bo nadaljevala razpravo o splošni potrošnji jutri dopoldne. V nadaljevanju seje so ljudski poslanci poslušali poročilo vodje jugoslovanske parlamentarne delegacije Petra Stambolića. Delegacija se je te dni vrnila z obiska v LR Kitajski.

Iz ekspozeja Milentije Popovića

Pri obravnavanju bodoče politike in določanju smernic za naš nadaljnji razvoj je bilo skupaj s kmetijstvom eno glavnih vprašanj, ki se namreč glavne smerice so namreč glavne smerice 28. novembra 1955. Se važnejše pa je, da je osebna potrošnja zdaj objektivno v našem gospodarskem in družbenem življenju zelo važna. Moramo jo namreč postaviti na eno prvih mest v našem proučevanju prav iz razlogov, ki so nas ovirali, da tega doslej nismo storili. Kolikor namreč naš razvoj doslej ni dopuščal, da bi bilo vprašanje osebne potrošnje vprašanje in stalno eno glavnih vprašanj naše gospodarske politike, toliko nam sedanja stopnja hitrejšega gospodarskega razvoja, tako tudi razmere na tem torišču življenja narekujejo kot nujno potrebo, da ga obravnavamo kot eno najvažnejših vprašanj. Pri tem so značilna tri obdobja: od leta 1947 do 1950 -

naraščanje osebne potrošnje, od 1950 do sredine 1955 - nagli padec, od sredine 1955 do 1956 pa delno povečanje, toda ob nehnem menjavanju, neurejenosti na trgu, vznemirjanju spriču naraščanja cen itd. Ta tri obdobja v gibanju osebne potrošnje so povezana s tremi obdobji, skozi katera je šlo naše gospodarstvo v zadnjih desetih letih. Razlogi so naslednji: mednarodni položaj, gospodarska blokada, nagla krepitev narodne obrambe spriču mednarodnega položaja, zelo pogoste in hude suše ter želja in prizadevanje, da vzlic tem največjim težavam v gospodarskem razvoju ne bi zaostali. To so bili objektivni razlogi za takšno stanje stvari. Seveda so bile tudi subjektivne pomanjkljivosti in napake, ki jih ne smemo podcenjevati in prezreti, vendar pa ne smemo pozabljati, da se je tudi to odigralo v okviru naštetih objektivnih okoliščin. Naše gospodarstvo spriču vsega tega ni moglo dovolj razviti in povečati osebne potrošnje prebivalstva, niti obdržati njene stabilnosti in kontinuitete.

S petletnim planom moramo zagotoviti materialno proizvodnjo za hitrejšo naraščanje osebne potrošnje. Toda to je samo ena stran problema. Druga stran je v tem, da bo lahko osebna potrošnja zaposlenih delovnih ljudi naraščala v tisti meri, v kateri naraščala tudi ustrežna predvidena delovna storilnost. Materialna proizvodnja za osebno potrošnjo zagotavlja večjo potrošnjo zaposlenih ljudi, pa tudi potrošnjo ljudi, ki jih bomo šele zaposlili. Za naš gospodarski razvoj je značilen ne samo nagel razvoj potrošnje, marveč tudi hitrejša zaposlitev nove delovne sile. Pet-

letni plan mora vskladiti naraščanje proizvodnje in narodnega dohodka z naraščanjem zaposlitve, vse to pa z naraščanjem osebne potrošnje. Čim bolj bomo izpolnjevali splošne gospodarske naloge s čim manjšim številom delovne sile, tem bolj bo predvideni obseg proizvodnje za osebno potrošnjo zagotavljal večjo stvarno potrošnjo zaposlenih ljudi.

Delo in kvalifikacija se morata izboljšati

To pa pomeni, da mora biti osebna potrošnja vsakogar sad prizadevanja, da se delo in kvalifikacija izboljšata. Naraščanje osebne potrošnje in dohodka delovnih kolektivov mora biti sad uspehov v gospodarjenju, kakor mora tudi biti naraščanje osebne potrošnje v okviru komune sad celotnega uspeha v gospodarjenju. To naj zagotovi sistem razdelitve dohodka v podjetju, kakor tudi sistem nagrajevanja slehernega posameznika znotraj podjetja. Temelj zakona o razdelitvi dohodka, katerega osnutek je že v razpravi, je prav to dejstvo. To pravilo mora na ustrezen način veljati tudi za kmetijske proizvajalce. Tudi naraščanje osebne potrošnje kmečkoga prebivalstva mora namreč

naraščati v skladu z uspehi proizvodnje, zlasti z uspehi v prodaji kmetijskih pridelkov.

Rad bi poudaril še dva momenta v naši bodoči politiki, je rekel Milentije Popović. Zagotoviti moramo nekoliko hitrejšo naraščanje dohodka kvalificiranega osebja. V gospodarstvu velja to predvsem za kvalificirane in visokokvalificirane delavce, zlasti v nekaterih panogah. Težnje, ki so se v tem smislu razvile letos, se morajo nadaljevati. Ker je v minulem obdobju osebna potrošnja zaposlenih zunaj kmetijstva zaostajala za potrošnjo v kmetijstvu zaposlenih, moramo v naslednjem obdobju zagotoviti nekoliko hitrejšo naraščanje osebne potrošnje zunaj kmetijstva zaposlenih ljudi.

V letošnjem letu kot prvem letu petletnega plana vidimo znatno hitrejšo naraščanje osebne potrošnje na prebivalca - približno za 11% v primerjavi z letnim letom, pri čemer je naraščanje malone enakomerno v mestu in na vasi. To povečanje je sad gospodarske politike, predvidene s planom za leto 1957, pa tudi razmeroma visokih donosov v kmetijstvu. Takšno naraščanje je nekoliko hitrejšo, kakor bo možno v petih prihodnjih letih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

KOČA POPOVIĆ O RAZOROŽITVENEM VPRAŠANJU

Miroljubno sodelovanje namesto tekme v oboroževanju bo omogočilo stvarno utrditev miru

New York, 16. okt. (Tanjug). V političnem odboru Generalne skupščine OZN traja že nekaj dni načelna debata o razorožitvi. Dosele so govorili predstavniki ZDA, Japonske, SZ, Peruja, Belgije, Velike Britanije, Španije, Madžarske in Jugoslavije. V razpravo je posegel tudi vodja jugoslovanske delegacije državni sekretar Koča Popović. V svojem govoru je med drugim izjavil:

Vprašanje, o katerem zdaj razpravljamo, je po eni strani ne-

navadno zapleteno. Po drugi pa je položaj, v katerem smo, v marsičem jasen. Predvsem je jasno, da kljub vsem pogajanjem in poskusom ni bil dosežen noben konkreten uspeh in da se oborožitveno tekmovalstvo dejansko nadaljuje v čedalje ostrejši obliki. Tako dobiva položaj ne glede na subjektivne želje bolj in bolj značaj čedalje večjih priprav na splošno vojno. Prav tako pa je tudi dejstvo, da smo napravili korak nazaj glede na resolucijo z XI. za-

sedanja Generalne skupščine, v kateri so bile zelo jasno obrazložene naše osnovne naloge.

Skupek teze o razorožitvi sta proučili obe strani, ki sta si v sporu o načinu in obliki razorožitve, njenem začetku in njenem poteku. Strnil sta ju v celoti, ki jo je treba v celem sprejeti ali zavrniti. Prav to pa je nemogoče in nerealno. Možna in realna je samo tista rešitev, tista začetna rešitev, ki bo kompromisna.

Treba je torej najti skupno logiko, ki bi bila v skladu z interesi in željami vsega človeštva po okrepljeni miru in ki bi nas tako privedla na pot sporazuma. Prepričani smo, da je to moč doseči kljub številnim oviram in težavam.

Eden izmed glavnih razlogov, da se doslej ni posrečilo napredovati, je globoko medsebojno nezaupanje. To nezaupanje ima tudi svojo materialno podlago, ki te-

melji deloma na realnih negativnih izkušnjah, pa tudi na konkretnih interesih.

Slišati je nadalje mnenje, da je kapitalističnim deželam težje kot pa socialističnim preusmeriti sredstva za oborožitev v produk-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Žukov v muzeju NOB v Beogradu

Beograd, 16. okt. (Tanjug). Sovjetski obrambni minister maršal Georgij Žukov si je danes dopoldne ogledal Vojni muzej JLA v Beogradu.

Maršal Žukov je danes v spremstvu načelnika generalnega štaba generalpoveljnika Ljuba Vučkovića in komandanta jugoslovanske vojnega letalstva generalpoveljnika Zdenka Ulepića obiskal neko letalsko enoto.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA

»OLIMPIJA« prvak

Ljubljana, 16. oktobra. - V zadnjem kolu zvezne košarkarske lige je Olimpija premagala »Ljubljano« z 91:73 (37:42).

Začetek je pripadal Olimpiji, ki je povedla z 8:0. Premoč študentov pa je trajala le do desete minute, ko je »Ljubljana« urenila svoje vrste, izenačila, povedla in zadržala do konca polčasa vodstvo za 5 točk. V nadaljevanju igre je Olimpija igrala od minute do minute bolje, predvsem pa zaradi Bajca in Brišnika. Na koncu je Olimpija predvedla pravo ekscitacijo, pri kateri so imeli največji delež Kandus, Danev in Kristančić. Na tekmi je bil dosežen rekor-

den obisk, nad 4000 gledalcev. Sodila sta dobro Markovič in Vučkovič iz Zagreba.

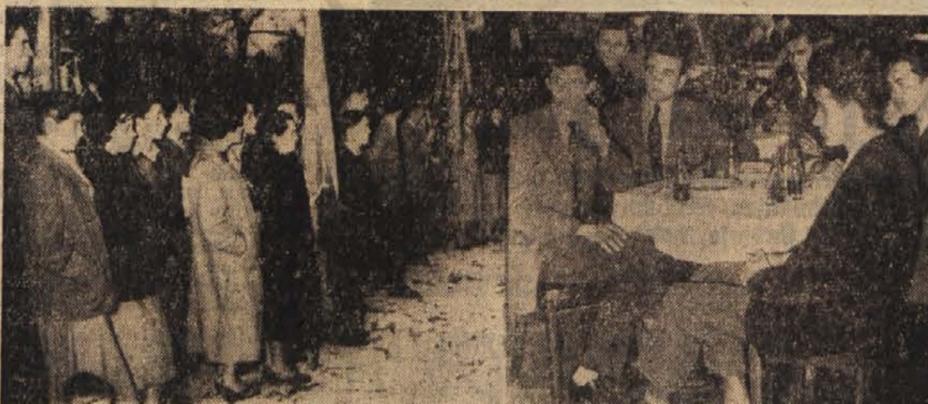
Olimpija: Kristančić 19, Danev 20, Dermastia 6, Bajc 17, Kandus 18, Brišnik 11.

»Ljubljana«: Čretnik 12, Kumar 4, Miller 9, Zupančič 25, Kapelj 8, Serbec 4, Svajger 4, Vrančić 7.

Proleter: BSK 79:72 (41:36)

VREMENSKA NAPOVED

za četrtek, 17. oktobra
 Jasno do delno oblačno, pozneje naraščajoča oblačnost. Zjutraj in dopoldne po kotlinah megla.

Ljubljana, 16. oktobra. - Danes je bilo v Ljubljani več mladinskih predvolilnih zborovanj. Popoldne ob 15. uri so se zbrali v dvorani kina Kodeljevo mladi volivci občine Moste. Sprejel jih je in jim govoril predsednik občine Ciril Fajn. Občina Center pa je ob isti uri priredila sprejem mladih volivcev v Domu Maksa Perca. Tudi tu jih je sprejel in pogostil predsednik občine Lojze Očepek. Po teh sprejemih pa se je vsa ljubljanska mladina zbrala ob petih popoldne v Tivoliju pod Cekinovim gradom na predvolilno zborovanje, na katerem sta govorila predsednik Centralnega komiteja LMS Tone Kropušek in predsednik Okrajnega komiteja Tone Poljšak.

Na zborovanju je prišlo več tisoč mladincev in mladink iz ljubljanskih šol, delavnic in pisarn. Z zanimanjem so sledili govoru tovariša Toneta Kropuške, ki je dejal, da se mladina vedno bolj uveljavlja v naših političnih in družbenih organih, saj kandidira pri teh volitvah samo v Sloveniji 1840 mladincev. Svoj govor je zaključil s pozivom mladim volivcem, da se nedeljskih volitev udeležijo polnoštevilno, ter tako ponovno dokažejo, da hoče biti mladina aktivno udeležena v boju naših narodov za lepšo in bogatejšo prihodnost v socialistični skupnosti.

Na sliki vidimo zborovanje ljubljanske mladine v Tivoliju ter sprejem mladih volivcev občine Center v Domu Maksa Perca v Ljubljani.

Državljeni, volitve bodo prispevale h krepitvi in izpopolnjevanju demokratičnega mehanizma v komuni

(Iz »Proglasa« SZDL Jugoslavije)

NASI PREDVOLILNI RAZGOVORI

Na vrsti je Tržič

Odgovarja Lovro Cerar, predsednik občine Tržič

Tovariš predsednik, Vi ste doslej vodili ljudski odbor. Povejte, če je dosedanji odbor izpolnil prevzete naloge in s katerim delom ste najbolj zadovoljni?

Mislím, da si je slednji občan na jasnem, da vseh nalog ni bilo možno izvršiti, da pa je ljudski odbor v okviru možnosti storil vse, kar je bilo mogoče. Zadovoljen sem, da smo zgradili 100 stanovanj in v zvezi s tem sredstvom elektrificirali vasi, gradili vodovode, kanalizacije, planinske naprave itd.

Glede na stanovanjsko stisko bo treba zgraditi v Tržiču še mnogo stanovanj. Ali je upanje, da bo bodoči ljudski odbor v svoji mandatni dobi zgradil tudi okoli 100 stanovanj? Kakšne so možnosti za ostale gradnje?

Dosedanji odbor je vsa razpoložljiva sredstva stanovanjskega sklada vlagal v gradnjo stanovanj. Tudi bodoči odbor

bo treba z vso resnostjo skrbeti za sredstva, četudi bo za gradnjo treba precej nad 100 milijonov din.

Tudi novi odbor bo moral nadaljevati delo z glavnim ciljem: zgraditi v Tržiču tiste naprave, ki bodo koristile delavcem! Upam, da bo novi odbor mogel zgraditi še več stanovanj, če bo ostal dosedanji način formiranja sredstev. Tudi podjetja sama naj bi v bodoče angažirala večja sredstva za stanovanjsko izgradnjo. S samoprispevki vaščanov in s sredstvi občine bi bilo moč v kratkem elektrificirati zadnjo hišo v občini in jo oskrbeti s pitno vodo.

Ali menite, da so zbori volivcev izvolili dovolj in primernih kandidatov za občinski zbor in če je izbira kandidatov po poklicu in spolu dovolj pestra?

Zbori volivcev so bili živahni. Postavili smo dvojno

ZASEDANJE ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Čedalje večje potrebe terjajo cenejšo graditev

Iz ekspozija Milentije Popovića o perspektivnem planu osebne in splošne potrošnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vsekakor pa je dobro, da je v prvih letih naslednjega obdobja naraščanje nekoliko večje, da pridemo pozneje na normalno mero.

Zaostajanje stanovanjske in komunalne izgradnje

Potem se je Milentije Popović dotaknil problemov na področju splošne potrošnje in med drugim rekel, da je prvo, kar lahko ugotovimo, da smo dosegli v splošni potrošnji znatne uspehe. Po delnem zastoji v letih 1950 do 1952 se je ta oblika potrošnje od leta 1953 razmeroma hitreje razvijala. Ta ugotovitev je potrebna zato, da bomo videli razliko v primerjavi z osebno potrošnjo, ki mora imeti nekakšno prednost v našem prizadevanju, da zagotovimo delovnim ljudem primeren življenjski standard.

Ta ugotovitev pa ne velja za stanovanjsko in komunalno dejavnost, ki zaostaja za gospodarskim razvojem, kakor tudi za potrebami prebivalstva v mestih in industrijskih središčih. Druga ugotovitev je neenakomeren razvoj med posameznimi področji v tem delu potrošnje, kakor tudi znotraj posameznih panog. Tu pride predvsem v poštev že omenjeno zaostajanje stanovanjske in komunalne izgradnje za naraščanjem drugih oblik življenjskega standarda. Sedanji razvoj gospodarstva, zlasti mest in industrijskih krajev, ves čas ni v skladu z zahtevami po razvoju komunalne in stanovanjske izgradnje. Neenakomernost je tudi v zaostajanju vseh teh panog v mestih in industrijskih krajih. To neenakomernost in neskladnost moramo pripisati naglemu naraščanju števila mestnega prebivalstva; v tem ko se število kmečkega prebivalstva ni spremenilo ali se je celo nekoliko zmanjšalo, je število prebivalcev naših mest močno naraslo.

Sedanje oblike finansiranja ne ustrezajo

Posledica tega je, da proizvajalnih sil in delovne sposobnosti ne moremo učinkovito in v celoti izkoristiti. Do tako neenakomernega razvoja je prišlo iz več razlogov. Kriva je predvsem nepovezanost te oblike potrošnje z raz-

vojem proizvajalnih sil in delovne sposobnosti ter dohodki ljudi. V zvezi s tem ne ustrezajo, tudi sedanje oblike finansiranja. Vzroki pa tiče tudi v nezadostni koordinaciji in usmerjanju. Nadaljnji razvoj oblik in metod finansiranja na tem področju se bo moral na eni strani gibati v smeri povezovanja teh služb z individualnimi dohodki prebivalstva, na drugi pa v smeri čim bolj sproščene, čim manj administrativno-proračunske oblike v finansiranju in vzporedno s tem v smeri nadaljnje razvoja in izpopolnjevanja družbenega samoupravljanja. Osnutek novega zakona o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij, ki je zdaj v razpravi in po katerem je osebni dohodek zaposlenih ljudi podlaga za finansiranje te oblike potrošnje, v načelu ureja to vprašanje in prinaša smernice za nadaljnji razvoj. To bo pomenilo ugodnejšo razdelitev dohodka za mesta in industrijska središča v primerjavi z ostalimi deli dežele in trajnejšo, bolj stabilno podlago, na kateri se bo razvijala ta oblika potrošnje.

Sredstva bodo tudi v prihodnje usmerjale in razdeljevale nižje politično-teritorialne enote, občine, okrajne in republike v skladu z naravo vsake izmed teh služb. To zahtevajo sedanji gospodarski, socialni, zdravstveni, prosvetni in drugi odnosi. V nadaljnjem razvoju teh služb bomo morali poskrbeti, da bodo povežane z osebnimi dohodki prebivalstva. S tem bomo pravilneje razdelili ta sredstva ter jih bolje vskladili na eni strani s proizvodnimi možnostmi, na drugi pa s potrebami ljudi.

Graditi skromnejše objekte

S petletnim planom bomo določili materialne in finančne okvire osebne potrošnje, toda s tem še ne bo vse storjeno. Če hočemo zadovoljiti čedalje večje potrebe, moramo graditi skromnejše objekte, moramo uveljaviti vse potrebne ukrepe za učinkovitejšo in cenejšo graditev. V sedanjem položaju naše gospodarstvo ni sposobno, da bi na tem torišču učinkoviteje zadovoljevalo povečane potrebe, če imamo pri projektiranju in graditvi pred očmi previsok standard in če gradimo tako drago kakor doslej. To velja

za vsa področja, zlasti pa za komunalno in stanovanjsko izgradnjo, ki mora imeti prednost. Zato bomo morali tudi v prihodnje krepiti sklade za to izgradnjo, da pridemo čimprej tako daleč, da to vprašanje ne bo več pereče.

Naraščajoče potrebe na torišču stanovanjske in komunalne izgradnje zlasti v večjih mestih in industrijskih središčih ter nadaljnje naraščanje števila prebivalcev v mestih zahtevajo, da ukrenemo vse potrebno ne samo na področju naraščanja ustreznih skladov, marveč da tudi natanko določimo v bistvu skromen standard, na katerem lahko zdaj obravnavamo ta množični problem. Pri tem ni potrebno, da bi bil standard povsod enak, saj tudi tempo naraščanja števila prebivalstva ni in ne bo enak. Celotnega družbenega standarda ne moremo v kratkem času izenačiti, zato bomo morali v vsakem kraju, v vsakem mestu te probleme konkretno proučiti in določiti politiko. Čeprav smo dosegli lani in letos v gradbeništvu velike uspehe, ne moremo biti z njimi zadovoljni in sedanje stanje stvari nam ne jamči, da bomo naglo in učinkovito premagovali stanovanjsko stisko.

Varčevati, kjerkoli je možno

Potem je Milentije Popović govoril o problemih v posameznih panogah. Na področju rosvete je iz gospodarskega vidika najvažnejše vprašanje pomanjkanje kadrov. Hitrejši razvoj gospodarstva nikakor ni v skladu s tempom šolanja kadrov. Pri tem smo nekaj let že izgubili. Sedanja pota in metode šolanja kadrov pri nas ne ustrezajo takšnemu razvoju. Povečati bi morali število šol in skrajšati za šolanje potrebni čas.

Razvoj zdravstvenih služb kot važen čimtelj v ohranitvi in povečanju delovne sposobnosti ljudi zahteva še večje napore, predvsem razširitev materialne podlage za delo teh služb. Prav tako moramo posebno pozornost posvetiti krepitvi preventivne službe, ker je doslej zaostajala. Poskrbeti moramo tudi za bolj sposobne kadre, za izpopolnitev obratne tehnike in organizacije, okrepiti moramo zlasti inšpekcijske službe.

Sama narava teh nalog terja strogo kontrolo in skrbno varčevanje. Konec koncev bomo tudi te službe finansirali iz osebnih dohodkov delovnih ljudi. Zato morajo predstavniki in drugi organi občin, okrajev ter višjih politično-teritorialnih enot strogo paziti, da bomo varčevali, kjerkoli je to možno.

Pristojnosti občinskih odborov bodo zmeraj večje

Na zborovanju v Logatcu je na vprašanja volivcev odgovarjal tovariš Stane Kavčič

Logatec, 16. oktobra. Blizu 500 volivcev iz občine Logatec je bilo sinoči navzočih v dvorani Narodnega doma, ko je na velikem predvolilnem zborovanju odgovarjal na zastavljena vprašanja občinskega odbora SZDL ljudski poslanec za ta predel in podpredsednik Izvršnega sveta LRS Stane Kavčič.

Najprej je odgovarjal na vprašanje, kakšni so naši odnosi v zadnjem času, bodisi do Zahoda, bodisi do Zakhoda. "Ti odnosi so takšni, kot so bili vedno: mi ostajamo na svojih samostojnih pozicijah. Ne pridružujemo se niti enemu ni-

V Slovenskem Primorju se nadaljujejo predvolilni sestanki in zborovanja v zvezi z nedeljskimi volitvami v nove predstavniške organe. Večraj popoldne se je sestal na predvolilnem zborovanju delovni kolektiv Tekstilne tovarne v Ajdovščini. Danes popoldne bo veliko zborovanje mladih volivcev v Idriji, v petek pa bo živelo zaključnih zborovanj. V Novi Gorici bo govoril predsednik Okrajnega odbora SZDL Tine Remškar, v Idriji zvezní ljudski poslanec Jaka Avšič, v Grgarju nad Gorico pa bo govorila republiška poslanka Cvetka Vodopivecva.

V Mariboru je sinoči na velikem predvolilnem zborovanju govoril član Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS Tone Bole. V glavnem je razpravljaval o čedalje večji vlogi občin, o najbolj perečih vprašanjih našega gospodarskega razvoja in o predvidenem novem načinu delitve dohodka. V Beogradu se je večraj razdel razširjeni plenum Glavnega združenja zvez Jugoslavije, ki mu predseduje Paško Tomac in se ga razen članov uprave odbora Zvezve udeležujejo predstavniki republik in okrajnih združenih poslovnih zvez iz vse države. Plenumu prisostvujejo tudi člani Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović in Slavko Komar, predsednik komisije za Rajs Zveznega odbora SZDL Rajs Nedeljković in drugi. Na plenumu razpravljajo o delu združenih poslovnih zvez.

Predstavniki mladihskih organizacij iz Poljske, Francije in Italije bodo v prihodnjih mesecih obiskali Jugoslavijo. Novembra bosta prispeli v Beograd delegaciji socialistične mladine Poljske in komunistične mladine iz Francije, delegacija komunistične mladine Italije pa bo prispela decembra.

Veliki glinov jez, edinstven v naši državi, ki bo zapiral zbirno jezero hidrocentrale Peruča, je visok že blizu 40 metrov. Naslednje leto ga bodo dogradili do kraja in bo ta raznimivni gradbeni objekt, zgrajen iz gline, kamna in peska, zapiral 20 km dolgo in kilometr široko jezero, v katerem se bo zbiralo okrog 540 milijonov kub. metrov vode. Jez bo dolg 400, visok pa 63 m.

8800 motornih koles bo poslala na domači trg do konca tega leta tovarna motornih koles "Tomos" in Kopra. Leta 1958 bo poslala ta tovarna, ki jo še gradijo, na trg 17.800 motornih koles: mopovedov tipa "Kolibri", "skuterjev" po 175 in 250 cm in tovornih triciklov. Kakor računajo, bo tovarna "Tomos" do junija 1958 začela sama v celoti izdelovati mopede "Kolibri", do konca prihodnjega leta pa bo lahko mesečno proizvajala že 1000 mopovedov.

Novi bloki v Tržiču

bo nedvomno storil isto. Treba pa bo v bodoče bolj misliti na sam Tržič, saj smo doslej večini komunalnih naprav gradili le po vaseh, sedaj pa mora priti na vrsto Tržič. Novi odbor bo moral zaključiti elektrifikacijska dela po vaseh, dovršiti začetne gradnje vodovodov in povečati poslopje šole v Križah, za kar so že naročeni načrti. Dolgo že obljublja gradnjo prepotrebne šolskega poslopja v Tržiču in

število kandidatov. Po socialnem sestavu je izbira zadovoljiva in mislim, da bo bodoči odbor kvaliteten.

Kakšno udeležbo na volitvah za občinski zbor pričakujete?

Znano nam je, da je bila udeležba v tržički občini pri vseh dosedanjih volitvah velika in je bil Tržič v tem pogledu med prvimi. To pričakujemo tudi letos z vso gotovostjo.

V Celju. Nove učilnice za 1000 otrok

POTRDILO KOMUNALNEGA SISTEMA V PRAKSI Skrbno obračajo milijone

V Celju je letos v gradnji več stanovanj, kot so jih zgradili v zadnjih dvanajstih letih skupaj — štiri nove šole, petna pa bo kmalu v gradnji — Razširitev bolnišnice, novi zdravstveni dom, lekarni itd. — Nove ceste, ulice, javna razsvetljava, regulacija Savinje, nova cestna mostova

Ni namen da bi z nekaterimi uspehi, ki jih je celjska občina z velikim trudom dosegla zlasti v zadnjih letih, pokazali, da je tudi sedaj že vse najlepše urejeno. Niti najmanj! Se zmerom je kopica nerešenih problemov, katere bo pač treba po načrtani poti in v skladu z razpoložljivim denarjem reševati prihodnja leta.

Za Celje velja ugotovitev, da je ljudski odbor po 500-letnici mesta — 1953 leta — napravil prelomnico, k čemur so pripomogli brez dvoma tudi večja sredstva, s katerimi je poletje razpolagal. Po 1953 letu začena Celje močno spreminjati svoj videz. Zato je v grobem posejmo, kaj vse je bilo napravljeno.

Značilno za stanovanjsko izgradnjo v Celju je, da se je leta začela organizirano šele leta 1956.

Od 1954 do 1956 so tu sezidali 150 novih stanovanj, do takrat pa kakih 600, skupaj z zasebniki. Sredstva za gradnjo stanovanj so začela v večji meri dotekati v lanskem letu, ko se je v občinskem skladu za gradnjo stanovanj nabralo 190 milijonov dinarjev.

Vedelci teh sredstev so morali porabiti za dokončanje načrtih gradenj, vsem ko so letos sredstva tega sklada v celoti angažirali za gradnjo stanovanj. Tako je sedaj v Celju

nicah nabira znanje več kot 1000 učencev, približno toliko pa jih bo obiskovalo novo osemletko v Spodnji Hudinji.

Na celjski zdravstveni center gravitira približno 300.000 prebivalcev in je izredno razumljivo, da so morali tu z dokaj iznajdljivostjo in podjetnostjo reševati nekatera pomembna naloga.

Bolnišnico še zmerom urejajo in je še dostaj pridobila več novih, sodobno urejenih oddelkov. Med najbolj pomembne pridobitve zadnjih let sodi kirurški oddelek.

Letos bo v celoti urejen zdravstveni dom. Ta predstavlja za občino neprecenljivo pridobitev. Doslej so namreč razne službe zdravstva delale na raznih krajih v mestu in v razmeroma težkih pogojih. Vsled tega je zdravstvena služba v Celju zelo trpela, čeprav so si kolektivni v zdravstvenih ustanovah prizadevali do maksimuma. Celje je pred leti dobilo dve sodobno urejeni lekarni — "Center" in "Gaberje".

Komunalna dejavnost se je v Celju najbolj razmahnila v zadnjih petih letih, ko so začeli sistematično urejati del za delom mesta. Vse važnejše ceste, ulice in trgi so asfaltirani in jih dopolnjujejo lepo oskrbovani nasadi. Posebno skrbnost so posvetili urejanju javne razsvetljave. Le-ta je večinoma fluorescentna. Odlika je tudi v tem, da vsak na novo zazidan okoliš tudi takoj komunalno uredijo.

Na področju Celja so okrepili električno omrežje s 24 novimi transformatorskimi postajami ter izmenjali več kilometrov električnih vodov. Tudi vodovodno omrežje je stalno izboljšujejo. Med največje akcije komunalnega značaja pa sodi regulacija Savinje, katere je do VI etape že zaključena.

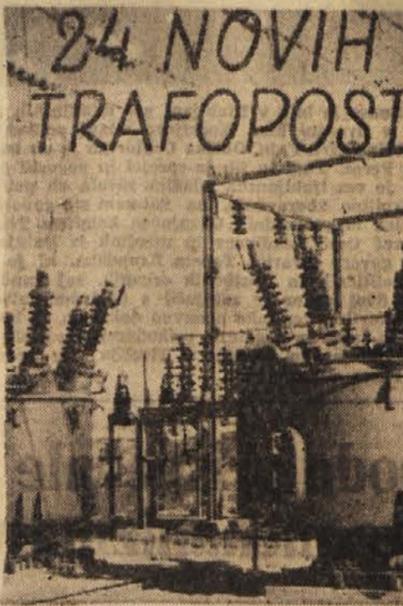
Letos bo v celoti urejen zdravstveni dom. Ta predstavlja za občino neprecenljivo pridobitev. Doslej so namreč razne službe zdravstva delale na raznih krajih v mestu in v razmeroma težkih pogojih. Vsled tega je zdravstvena služba v Celju zelo trpela, čeprav so si kolektivni v zdravstvenih ustanovah prizadevali do maksimuma. Celje je pred leti dobilo dve sodobno urejeni lekarni — "Center" in "Gaberje".

Komunalna dejavnost se je v Celju najbolj razmahnila v zadnjih petih letih, ko so začeli sistematično urejati del za delom mesta. Vse važnejše ceste, ulice in trgi so asfaltirani in jih dopolnjujejo lepo oskrbovani nasadi. Posebno skrbnost so posvetili urejanju javne razsvetljave. Le-ta je večinoma fluorescentna. Odlika je tudi v tem, da vsak na novo zazidan okoliš tudi takoj komunalno uredijo.

Na področju Celja so okrepili električno omrežje s 24 novimi transformatorskimi postajami ter izmenjali več kilometrov električnih vodov. Tudi vodovodno omrežje je stalno izboljšujejo. Med največje akcije komunalnega značaja pa sodi regulacija Savinje, katere je do VI etape že zaključena.

Lani decembra je bil izročen prometu nov železobetonski most čez Savinjo, kmalu pa bo gotov tudi nov most čez Hudinjo v Trnovljah v zvezi z regulacijo Savinje so morali preložiti tudi železniško progo. Regulacijo Savinje bodo letos in prihodnje leto nadaljevali. Skoz naselje Store sedaj urejajo asfaltirano cesto s

ploščniki in novo javno razsvetljava. Polagoma tudi obrobni predeli mesta spreminjajo svoj videz.

24 NOVIH TRAFOPOSTAJ

Pet dejstev

Znanja politika naše dežele se razvija dosledno v duhu aktivne koeksistence. Naša vlada je tudi s formalnim priznanjem vidi DR Nemčije potrdila to svoje kakor hitro je vzhodnonemška država v skladu s svojimi načeli začela razvijati raznovrstne stike z novo državo. Pri tem smo zavedali tudi na pravi način, da se izogubimo nezadovoljnim komplikacijam, a da v ugodnih okoliščinah uveljavimo načelo države v njihovem medsebojnem sodelovanju. Naše priznanje DR Nemčije torej ni šlo od včeraj, če pa govorimo o spremembi in nove okoliščine, potem je treba predvsem pogledati na nemška tla.

Kjer je bila pred vojno enotna Nemčija in kjer so po vojni ustanovili štiri okupacijske cone, sta ostali dve nemški državi, z vsemi organi in atributi suverenih držav. Prva in druga poglavita realnost nemškega vprašanja v sedanjih fazah ni to, kako je do tega prišlo in ali je to komu všeč ali ne. Druga realnost je v tem, da nemška vprašanja ni moč urediti s silo ali s orožjem. Celotno vlogo najhujše ureditvi. Zdal je še bolj jasno, da bi se tako v Nemčiji, kakor tudi v drugih razmerah. Tak postojni in zadal na odgovor tudi v sami Nemčiji.

Tretja realnost je odgovornost vseh štiri vesile — Sovjetska zveza, ZDA, Velika Britanija in Francija — nemškega vprašanja. Kljub pogostim političnim delnim uspehom (berlinska konferenca) se jim ni posrežilo in se jim tudi ni moglo posrežiti, da bi v času hladne vojne dosegli uspeh. Rezultat je bila postojna preobara štiri okupacijskih con v dve suvereni nemški državi. Pri tem so vsi suvereni odločili vlogo, pa ni to tako hroste največji del odgovornosti za združitev Nemčije na obe nemški državi. Odgovornost vesle je še nadalje velika, njih vloga morajo pomagati obema nemškima državam, da sami najdeta pot do združitve, ter odgovornosti veslelami vlada ne, ki se ji je zdaj, po treh letih, navzgor normalne stike s Sovjetsko zvezo.

Četrta realnost je zainteresiranost ostalih dežel na mirni ureditvi nem-

škega vprašanja. To je njihova pravica, ki so si jo pridobile sprčo hudih izkušenj v preteklosti in posledic obeh svetovnih vojn. Naša dežela je n. pr. ena izmed tistih, ki so življenjsko zainteresirane na tem, da bo nemško vprašanje kar najbolje urejeno. Enako velja za vzhodnoevropske dežele in tudi za zahodne sosedne Nemčije. Gre za varnost, za širšo evropsko varnost, ki si je ni moč zamisliti brez konstruktivnega prispevka Nemčije oziroma v sedanjih razmerah brez sodelovanja obeh Nemčij. Brez priznanja obeh Nemčij pa zlepa ne bo moč doseči kakkega uspeha v tej smeri.

In je tu še peta realnost, ki je dokaj širša in pomembnejša, to pa je koeksistenca, ki je vzklila iz razvalin hladne vojne. Ničte ne more zamisliti, da kaže razvoj kljub vsem težavam na ublažitev in popuščanje napetosti med Vzhodom in Zahodom. Takšen razvoj mora nujno neposredno vplivati na drugačno obravnavanje nemškega vprašanja.

Naša vlada sodi, da te okoliščine in realnosti v svoji celoti absolutno narekujejo neposreden stik med obema nemškima državama, da bi našli rešitev. Jugoslavija že leta poudarja, da bi bilo prav, ko bi Nemci sami odločili o svoji usodi v okviru mirnega medevropskega sodelovanja. Dosledna na tem stališču in v želji, da bi olajšala neposredno medsebojno stike, je naša dežela priznala vzhodnonemško vlado tudi »de iure«.

Ne gre samo za to, da druge dežele priznajo obe nemški državi, najsi je to še tako važno za stvar nemške države in miru. Gre predvsem za potrebo po vsestranskem sodelovanju z obema nemškima državama, kar je važno tako za obe nemški državi in njune partnerje kakor tudi za mirni razvoj na svetu.

Naša dežela je že zdavnaj navezala redne stike z Zvezno republiko. Naše gospodarsko trgovinsko sodelovanje se uspešno razvija. V zunanje-političnih vprašanjih se sicer v mnogih stvareh ne strinjamo, to pa ni ovira za nadaljnjo razširitev naših gospodarskih, kulturnih in političnih stikov.

Zelimo pa dobre odnose in plodno sodelovanje tudi z Demokratično republiko. Prepričani smo, da je to tudi želja Demokratične republike. Naše sodelovanje bo koristilo obema deželama, pomeni pa bo tudi nov prispevek k konstruktivnemu urejanju nemškega vprašanja in h kreptitvi miru v Evropi.

V. T.

ONEMOGOČITI NAPAD tako da onemogočimo vojno

KOČA POPOVIČ V POLITIČNEM ODBORU OZN O RAZOROŽITVI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ktivno proizvodnjo. Očitno pa je, da utegne tudi dežele, kjer so določeni močni privatni interesi, zanimati podobna preusmeritev. To pomeni, da je treba ta problem proučiti v okviru celote ekonomskih potreb in interesov sedanjega sveta.

Vloga dežel izven blokov

V splošno bilanco razorožitvenega vprašanja je treba všteti tudi stališča, na katera so se še med splošno debato postavili predstavniki vrste dežel, zlasti tistih, ki niso razporejene v skupine, fronte in bloke. Te dežele vedo, da lahko pomagajo velikim, da v splošno korist neha jo tekmovali med seboj in v nasprotujočih glediščih.

Ko sem že pri tem, bi rad poudaril, da se zavzemamo za razširitev ožjega odbora za razorožitev, tako da je jasno, da lahko

v takšnem primeru največ prispevajo tiste dežele, ki ne pripadajo sedanjimi blokom. Prav tako kakor veliki tudi mi trpimo posledice splošne vojne. Mislim, da je potrebno, da kot enako zainteresirani, ne pa tudi kot enako odgovorni, neposredno sodelujemo tudi pri urejanju razorožitvenih vprašanj. In sicer tem prej, ker ne gre za posledice vojne, ki bi nas prizadele, če bi do nje prišlo, marveč tudi za posledice samih priprav za morebitno vojno, ki neposredno že zdaj zadevajo vse narode in prek današnjih pokolenj ogrožajo še vse bodoče generacije. Medtem ko tu govorimo, delajo sto tisoč strojev in na tisoče tovarn s polno paro: proizvajajo čedalje bolj uničevalne vojaške potrebščine in orožje. Če ne bomo našli nobene rešitve, to ne bo kratko in malo pomenilo da je nismo našli, marveč da se bo nadaljevala tekma fantastičnega obsega, ki utegne imeti strahotne posledice.

Pa tudi z gledišča načel današnjega mednarodnega prava so ti poskusi po svojih posledicah, čeprav jih še ni moč oceniti v vsem njihovem obsegu, protizakoniti in nedopustni.

Pri tem pa vse govori v prid temu, da opustitev teh eksperimentov ne bi omajala ravnovesja sil, za katero so vsi tolikanj občutljivi. Podoba je, da je tudi o ustreznih kontroli malone že dosežen sporazum.

Zahtevam po opustitvi poskusnih atomskih eksplozij stoje včasih nasproti argumenti, da to

ni nikakršen razorožitven ukrep, drugič pa trdijo z iste strani, da je to vprašanje tako ozko povezano z ostalimi razorožitvenimi ukrepi, da ni moč o njem posebej ne razpravljati in ga tudi ne urediti. Kakor ti dve se nam zdi nepreprečljiva tudi trditev, da to, kar bi dosegli samo z opustitvijo poskusov, ne zadošča, ker bi se nadaljevala proizvodnja atomskega orožja. Toda vse to ne more biti razlog, da ne bi kaj pozitivnega ukrenili, kar bi bilo skromnejše, pa bi vendar veliko pomenilo.

Izhod iz začaranega kroga

Kod sad načina in pot vztrajnega prizadevanja ter dolgotrajnega boja, da bi se dokopali do določenih gledišč v raznih vprašanjih s področja razorožitve, se je pojavila cela vrsta drugih lažnih problemov in nestvarnih alternativ. Takšen lažni problem je po našem mnenju na primer razprava o tem, kaj je bolje: ali da ima nekaj velesil monopol nad jedrskim ali termonuklearnim orožjem ali da razpolaga s tem orožjem čedalje večje število dežel. Takšna alternativa ni stvarna. Enako je tudi s problemom pogojenega povezovanja naslednje faze razorožitve z ureditvijo političnih vprašanj, čeprav v zadnjem času kaže, da manj vztrajajo pri tej tezi.

Če pogledamo na položaj v celoti, vidimo, da krožimo v začaranem krogu, iz katerega se zdi da ni izhoda. Privedemo namreč do naslednjih variant, ki so reči do naslednjih variant, ki so reči do čuda vse negativne: če si v določeni fazi in na določenem področju obožitve slabši, je treba vse storiti, da to nadoknadiš, zaradi česar se torej ni moč za teči k sporazumu; če si enako močan, potem je treba to izkoristiti, da dosežeš prednost, in sporazum spet ni zaželen; če si močnejši, je treba to spet izkoristiti, da utrdiš svojo premoč, kar bi sporazum spet samo oviralo. Vse takšno obravnavanje razorožitvenega stanja je nevzdržno, ker se s tem dejansko »a priori« zavzema stališče proti razorožitvi in popuščanju sploh. Nerealnost takšnega obravnavanja je tem večja, ker postaja čedalje bolj jasno, da se osnovno ravnovesje sil dejansko ne more kolikor toliko temeljito in trajno premakniti.

Menimo, da je treba v isti luči gledati tudi na pomen iztrežitve satelita. Z gledišča človeštva kot enote celote je to veličastna pridobitev in zato je naša dolžnost, da čestitamo sovjetskimi

znanstvenikom. Ta pridobitev kaže na nove veličastne uspehe, ki bi jih lahko doseglo sodelovanje znanstvenikov vseh dežel. Hkrati pa opozarja na to, da je napočil skrajni čas, da v splošnem interesu upostavimo takšno sodelovanje. Seveda to tudi zahteva, da v razorožitvenih načrtih odstopimo važno mesto tudi vsem vrstam usmerjenih izstrelkov in raket.

Dosedanji predlogi

Dejstvo je da je pred nami vrsta resolucij o posameznih odsekih s področja razorožitve. O opustitvi poskusov smo že povedali svoje mnenje. Mislimo, da je konstruktiven osnovni namen belgijskega osnutka resolucije, čeprav ne moremo podpreti pojasnila, ki prestavlja celotno težišče na kontrolo. Povedali smo, kaj mislimo o indiskem predlogu o razširitvi članstva razorožitvene komisije in njenega ožjega odbora. Podpiramo tudi misel, ki jo je v Generalni skupščini obrazložil g. Padilla Nervo o posebnem delovnem ožjem odboru »ad hoc«, čeprav sodimo, da mora biti tudi njegova sestava razširjena. Samo za popolno prepoved in likvidacijo jedrskega in termonuklearnega orožja in za sporazum o ukrepih, ki bi prispevali k opustitvi oboževalne tekme na področju atomskega orožja, kakor so: obveznost dežel, ki proizvajajo atomsko orožje, da takšnega orožja ali jedrskih surovin, namenjenih za vojne potrebe, ne bodo izvažale v druge dežele; opustitev proizvodnje jedrskih surovin v vojne namene kakor tudi dogovori o postopni prevedbi na mirnodobno rabo tistih jedrskih surovin, ki so zdaj na zalogi in so namenjene za vojaške cilje. Prav tako bi bilo koristno, da bi se za določen čas odpovedali uporabi atomskega orožja.

Osnovna načela za sporazum

Na podlagi izkušenj in težav v dosedanjih naporih na področju razorožitve in na podlagi zahtev sedanjega položaja pa mislim, da lahko povzamem nekatera osnovna načela za doseg sporazuma.

1. Zaželen je splošen sporazum o razorožitvi. Za zdaj je možen samo začetni in delni.
2. Napredek je moč doseči samo s sporazumevanjem, pripravljeno je na kompromis ob enotni podpori vseh, toda ne s preglaševanjem. Razorožitveno vprašanje je po sami svoji naravi ne dopušča preglaševanja, marveč terja sporazum, na prvem mestu sporazum med velesilami.
3. Vsak načrt o razorožitvi mora zajeti konvencionalno in atomsko orožje ob ustreznih kontroli.
4. Potrebno je hkrati urediti vprašanje razorožitve in kontrole, pri čemer mora biti vendarle jasno, da je kontrola zaradi razorožitve, ne pa razorožitve zaradi kontrole.
5. Pogojno povezovanje posameznih navedenih točk z drugimi, zlasti pa z ureditvijo političnih vprašanj ne more biti koristno. Če dovolimo to pogojno povezovanje, je vsledar dopuščena možnost nove kombinacije, ki lahko ovira sporazum.

Belgijski socialisti pri predsedniku republike
Brdo pri Kranju, 16. okt. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne tu sprejel belgijskega ministra za promet in znanega prvaka belgijske Socialistične stranke Edvarda Ansele. Na sprejemu je bil tudi jugoslovanski veleposlanik v Belgiji Mihajlo Javorski.

Zaključki misije Avda Huma v Washingtonu in New Yorku
New York, 16. okt. (Tanjug). Jugoslovanska gospodarska delegacija pod vodstvom Avda Huma, ki je imela v Washingtonu razgovore o nadaljnji ameriški pomoči, je sinoči dopotovala v Jugoslavijo. »Razgovorjali smo se o številnih gospodarskih vprašanjih na širši osnovi in na višji ravni kakor doslej,« je Avdo Huma izjavil novinarjem pred odhodom. »Nekatera vprašanja so bila ugodno urejena, druga pa bodo kmalu, medtem ko smo nekatera pustili za poznejše razgovore. V celoti je moč uspeh razgovorov pozitivno oceniti. Naša delegacija je govorila tudi s predstavniki Mednarodne banke za obnovo in razvoj ter Mednarodnega monetarnega sklada. Jugoslavija je zaprosila Monetarni sklad za posojilo in je bilo v tem smislu dogovorjeno, da bo v začetku novembra prišla v Beograd posebna komisija Monetarnega sklada.«

Kongres socialdemokratov v Milanu
Milano, 16. okt. (AFP). Tu se je danes začel enajsti kongres Socialnodemokratske stranke, ki jo vodi Giuseppe Saragat. Saragatova stranka ima v parlamentu 19 poslancev.

Oboroževanje ne krepí miru

To, da jasno vidimo alternativno, mora pomeniti, da je lahko odločilno v pozitivnem smislu.

Če so osnovni splošni interesi lahko v nasprotju s prehodnimi interesi posameznih skupin, zdaj, ko gre za razorožitev niso in ne morejo biti v nasprotju z nacionalnimi interesi katerekoli naroda in katerekoli države. Ali je mogoče, da so v današnjem svetu še pristajali stare modrosti »Si vis pacem, para bellum.« Ta krila-

tica je po uničenju neštetihih človeških življenj in neizmernih obdobjih doživela temeljito obdobje zgodovine v minulih stoletjih. Priprave na vojno niso privedle do miru, marveč do vedno novih in novih, čedalje bolj rušilnih vojn. Mir pa lahko zagotovi le aktivno pripravljavanje miru samega. Tudi teorija o povračilu ali zastraševanju je samo nova oblika stare formule.

Naivno je verjeti v varnost, ki vključuje kot svojo glavno vsebino možnost splošnega uničenja preko kolektivne smrti in slehernega »načina življenja«.

V istem smislu se nam zdi nerealna tudi sleherna teorija o ukrepih, »da bi prestregli nenadni napad«. Mi seveda nismo proti takim ukrepom, zlasti še, če jih imata obe strani za sprejemljive.

Toda vojne in tudi posameznega napada ni moč preprečiti z letalsko ali kakršnokoli drugo policijo. Treba je preprečiti možnost napada tako, da preprečimo možnost vojne. In v tem okviru mora imeti kontrola svoje mesto in svojo vlogo, da se ne bi znašli v položaju, ko zaradi napetosti in nezaupanja ne bi bila uresničljiva. V bodočnosti, drugačno od sedanjosti, ne moremo gledati, ne da bi se naslonili na sedanjo stvarnost. Treba pa je videti tudi to, da bo lahko bodočnost drugačna samo, če bomo odpravili številna sedanja protislovja. Najbolj iluzorno je namreč verjeti, da je moč napredovati, pri tem pa da ostane vse pri starem: tako dejstva kot merila.

S tega vidika smo mi kakor tudi številni drugi narodi za takojšnjo prepoved poskusnih atomskih eksplozij, povsem neodvisno od tega, ali sodi ta prepoved v razorožitev ali ne. Na področju razorožitve je načelno sprejemljivo in zaželeno vse tisto, kar pomeni kakršnokoli napredek glede na sedanje stanje.

Kakšna je videti tekma v teh eksplozijah in kakšno je današnje stanje? Kakor poroča »New York Times« z dne 14. oktobra, so bili leta 1945 trije poskusi, leta 1951 jih je bilo 18, letos pa 42. Torej se je njihovo število samo v zadnjem letu letos več kot podvojilo. Nekaj komentar k tem podatkom, ki uporabljajo že kot običajen izraz »konvencionalno-atomske orožje« v razliko od vodikovega trdi, da je bila po oceni znanstvenikov najvišja dovoljena raven radioaktivnosti prejšnjega leta dvakrat prekoračena in sicer leta 1954 in 1956, ko so na Pacifiku eksplozirale ameriške vodikove bombe. Po svojem negativnem materialnem vplivu na živa bitja pomenijo ti poskusi že vojno »sui generis«.

Uspešno delo v jugoslovansko-italijanski komisiji za obmejni promet

Ljubljana, 16. okt. Tu se je danes nadaljevalo zasedanje jugoslovansko-italijanske komisije za izpolnjevanje videmskega sporazuma. Na včerajšnji seji je bil določen dnevi red in se je popoldne delo nadaljevalo v komisijah. Sestale so se komisije za splošno obmejni vprašanja, za cestni promet in za carinska vprašanja; predsednika obeh delegacij pa sta imela ločen sestanek.

Danes dopoldne je bila spet plenarna seja, popoldne pa so znova zasedale komisije. Med drugimi so razpravljali o podaljšanju veljavnosti obmejnih propustnic, o olajšavah, ki naj bi omogočile enotnejši postopek pri izstavljanju propustnic, o pomnožitvi ne-

katerih dosedanjih avtobusnih zvez in o drugih vprašanjih. Kaže, da bo delo uspešno. Razgovori se razvijajo v duhu razumevanja in sodelovanja, skladno s splošnim odnosom med obema državama. Zasedanje bo nemara zaključeno v soboto in bo tedaj objavljeno tudi uradno poročilo o njem. Našo delegacijo vodi svetnik v Zveznem državnem tajništvu za notranje zadeve Karel Forte, italijansko pa vodja Urada za zvezo z rimskim zunanji ministrom v Trstu Cesare Pasquini. V jugoslovanski delegaciji so trije stalni člani in 5 strokovnjakov. Enako je sestavljena tudi italijanska. Komisija sestaja izmenoma v Ljubljani in Vidmu.

BONNSKI ODMEVI NA UREDITEV NAŠIH STIKOV Z VZHODNO NEMČIJO

Nedoslednost potrjuje zastaranost konservativnih in nerealnih tez

Bonn, 16. okt. Sodeč po prvih odzivih zahodnonemškega tiska na ureditev rednih diplomatskih stikov med Beogradom in vzhodnim Berlinom bi lahko sklepali, da takojšnja javnost tega vprašanja še zdaleč ne smatra za tako kadrovi, kot ga prikazujejo nekateri uradni krogi v Bonnu, in zlasti v zunanjem ministristvu. Večina najvplivnejših časnikov priobčuje o tem samo obširne informacije ter informativne komentarje, ki jih spremljajo ugotovitve o tem, kaj bo ukrenila bonnska vlada, ki se še vedno drži svoje v marsičem preživele formule, po kateri ne sme imeti diplomatskih stikov z deželami, ki pripoznavajo vzhodnonemško vlado. V glavnem vlada mnenje, da Zahodni Nemčiji ne bi koristilo, če bi vztrajala pri tem svojem stališču.

»Die Welt« očita vladi njeno dosedanja neodločnost, da bi navezala diplomatske odnose s Poljsko. Takšne očitke je bilo v zadnjem času pogosto slišati. Realisti pravijo, da zdaj sploh ni moč več postavljati vprašanja, ali naj obvelja preživela formula o odre-

kanju pravice drugim deželam, da pripoznajo dve nemški državi. Nekateri časniki pa so nasprotno začeli napadati Jugoslavijo. Osnova za takšne napade je bila trditev, da je Jugoslavija s priznanjem Vzhodne Nemčije dokazala, da opušta svojo neodvisno in izvenblokovsko politiko. Med takšne liste spada bonnski »General Anzeiger«, ki je v nekem smislu postal glasilo zunanje-nemškega ministristva. Časnik uporablja dokaj grob besednjak in vzpodbuja vlado, naj bo »odločna« nasproti Jugoslaviji, vendar ne naravnost, kar dovolj jasno priča, da takšni in podobni hujski sami spoznavajo, da so v zahodnonemški javnosti dokaj osamljeni.

Tukajšnji politični opazovalci smatrajo predvsem, da bi bilo povsem nespametno, če bi Zahodni Nemčija še naprej vztrajala pri svoji skonstruirani tezi. Če bi se Zahodna Nemčija ravnala tako tudi v odnosu do Jugoslavije, bi to samo pomenilo, da bi se njena osamitev od Vzhoda razširila tudi na dežele izven blokov. Razen tega tudi zahodne dežele čedalje

bolj gledajo na nespravljivost zahodnonemške vlade kot na enega bistvenih činiteljev negotovosti in nezaupanja med Vzhodom in Zahodom. Razen tega pa takšne abstraktne formule niti malo ne pripisujejo nemški združitvi.

Uradni odmevi v samem Bonnu, ki jih je moč slišati za zdaj samo z raznih mest v zunanjem ministristvu in v vladnem oddelku za tisk, se v glavnem omejujejo na ponavljanje stereotipnega stavka o »dejanju, ki ni prijateljsko«. Na najpristojejših mestih pa še niso izrazili svojega stališča, ker so vlada in poslanci zdaj v Zahodnem Berlinu na prvem zasedanju novega Zveznega zbora. Parlamentarna frakcija vladne strankarske večine je mnenja, da se »ne bi bilo treba prengrajiti z morebitnimi ukrepi«. Zunanji minister Brentano je izjavil, da bo »odgovor vlade tak, da ne bo oteževal ali onemogočil bodoče vzhodne politike«. Sicer pa je tudi on ponovil tisto o »dejanju, ki ni prijateljsko«.

Začasna vlada bo imela v četrtek posebno sejo in bo razpravljala o tej stvari, s tem v zvezi pa tudi o nadaljnji politiki nasproti vzhodnonemškimi deželam. Naslednjega dne naj bi bil v navzočnosti Adenauerja sestanek »ad hoc« ustanovljenega parlamentarnega odbora za zunanjo politiko, na katerem bodo govorili o isti temi.

Vodja Socialnodemokratske stranke Ollenhauer pa je včeraj poudaril, da bi bilo napak, če bi skušala vlada z dramatisiranjem jugoslovanskega ukrepa prikriti svoje napake, nastale z zavlačevanjem navezave lastnih diplomatskih stikov z vzhodnoevropskimi deželami. Svoje načelo je prekršila že s tem, da je navezala redne diplomatske stike z ZSSR. M. Bajec

Damask opozarja na koncentracije turških čet na sirske meje

Damask, 16. okt. (AFP). Namestnik sirskega zunanjeje ministra Kalil Kalas je posamično sprejel diplomatske predstavnike Iraka, LR Kitajske, Indije, ZD, Jugoslavije, Jordanije, Indonezije, Egipta in SZ. V vladnih krogih zatrjujejo, da jih je obvestil o koncentraciji turških

čet na meji proti Siriji in poudaril, da je to v nasprotju z izjavami turških državnikov, da nimajo agresivnih namer proti Siriji. Opozoril je tudi, da zbiranje turških čet presega okvir običajnih manevrov. Obtožbe turških državnikov, da je položaj v Siriji nevaren za Turčijo, je treba razlagati zgolj za vmešavanje v sirske notranje zadeve. Te obtožbe naj bi opravičile »agresijo, ki jo pripravljajo proti Siriji«. Koncentracija turških čet pomeni nevarnost za mir na Bližnjem vzhodu in sirska vlada bo sprožila to vprašanje v OZN.

V New Yorku je libanonski zunanji minister Charles Malik novinarjem izjavil, da bi Libanon »zanesljivo pomagal Siriji, če bi bila napadena«. Pripomnil je, da bi Libanon s tem izpolnil obveznost, ki jo ima do te dežele.

Raketa svetlejša od satelita

Cambridge, 16. okt. (AP). Sovjetski umetni satelit, ki je danes letel preko ZDA, so opazovali samo z enega ameriškega observatorija. Z večine ostalih observatorijev pa so opazovali raketo, ki leti v neposredni bližini satelita in je 50- do 100-krat svetlejša od njega. S Harvardskega observatorija so opazovali raketo skoraj šest minut.

Sirija terja posredovanje OZN

New York, 16. okt. (AFP). Sirija je danes uradno zahtevala, naj Generalna skupščina OZN posebej obravnava položaj na Bližnjem vzhodu. Sirska zahteva je obrazložena v pismu, kateremu je priložena spomenica, ki opozarja na zbiranje turških čet na sirske meje ter na to, da v turvirski sedanji sirske vlado. Sirija si je sama zamen prizadevala, da bi napravila konec tem grožnjam, zdaj je postal položaj »nevzdržljiv«. Generalna skupščina naj bi ustanovila mednarodno nevtralno komisijo, ki bi proučila položaj na turško-sirski meji in ji o tem poročala.

Zunanja ministra Egipta in Sirije Mahmud Fawzi in Salah Bitar sta se danes v tej zvezi sestala s Hammarskjöldom. Salah Bitar je bil tudi pri predsedniku Generalne skupščine Lesliju Monroju in je zahteval nujen sestanek splošnega odbora, ki naj bi proučil sirske zahtevo.

Železniški voz se trga

Včeraj so na 15. redni seji Mestnega sveta sprejeli nekaj pomembnih sklepov: prihodnje pomlad bodo začeli s prvimi deli za ureditev železniškega vozlišča — Druga etapa rekonstrukcije mestnega prometa — Pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« bo odslej vsako leto

Ljubljana, 16. okt. — Danes popoldne so se člani Mestnega sveta sestali na svojo zadnjo sejo pred volitvami, Pod predsedstvom dr. Marijana Dermastie so razpravljali o pričetku pripravljanih in gradbenih del za rešitev ljubljanskega železniškega vozlišča, o rekonstrukciji cestnega omrežja — zlasti o ureditvi Karlovske ceste — o drugi etapi izvedbe rekonstrukcije mestnega prometa in drugih vprašanjih.

Po dolgotrajnem iskanju najboljšega načina za rešitev ljubljanskega železniškega vozlišča pred nekaj meseci je prav o tem vprašanju razpravljala Ljudska skupščina LRS in kasneje tudi njen Izvršni svet. Naposled so sprejeli predlog OLO Ljubljana, po katerem bodo v začetku opravili najnujnejša dela: železniška proga ostane v nivoju, na glavnih čistišnih železnice in ceste bodo uredili s podvozi in preuredili kolodvor.

Okvirni program rekonstrukcij

Dosežen je bil tudi sporazum o stroških za ta dela: Uprava za ceste LRS bo plačala rekonstrukcijo cestnega omrežja prvega reda, Jugoslovanske železnice bodo poskrbele za preureditev kolodvora, za prestavitve nekaterih naprav in ureditev novih, OLO Ljubljana pa bo nosil stroške za pripravo gradnje in gradilišč. Ker bo izdelava podrobnih načrtov za ta dela trajala približno leto dni, kaže okvirni program rekonstrukcij sedaj takole podoba:

● 1958. leta bodo uredili Karlovske ceste, ki bo tekla od Dolenskega mostu nekaj časa po stari trasi, pa nato po novi »bližnjici« do Sentjakobskega mostu;

dokončali bodo tudi iztek iz predora pod Gradom in cesto, ki jo bo povezala z Grubarjevim nabrežjem. Asfaltirali bodo tudi dodatna, sedaj makadamska cestišča na Titovi in Tržaški cesti.

● 1959. leta spomladi bodo pričeli z graditvijo podvoza na Titovi cesti; dela bodo trajala le tri do pet mesecev.

● 1960. leta pa je na vrsti rekonstrukcija Celovške ceste s podvozom.

Velik napor za Ljubljano

Vzporedno s temi deli bodo preurejali tudi železniški kolodvor in hkrati elektrificirali železniško progo.

Pri rekonstrukciji bo potrebno podreti nekaj stanovanjskih hiš — v glavnem izrabljenih in dotrajanih. Nekatero gospodarske organizacije se bodo morale preseliti. Skupno gre pri tem sicer le za okoli 200 stanovanjskih enot in 12.000 m² gospodarske površine.

Vsekakor pa bo ta pomenila velik napor za celotno mesto. Mestni svet je zato na današnji seji izdal

● pooblastilo Svetu za komunalne zadeve, naj skupno s prizadetimi občanami ugotovi dejanske potrebe po stanovanjih in gospodarskih površinah in naj izvrši priprave za pospešeno gradnjo stanovanjskih hiš ter poslovnih prostorov;

● priporočilo OLO Ljubljana, naj zagotovi vsem prizadetim stanovanjem in sredstvom za preselitve.

● priporočilo Svetu za urbanizem, naj pospeši delo pri določanju novih lokacij.

Namesto tramvajev — avtobusi

Prva etapa izvedbe rekonstrukcije mestnega prometa je bila končana maja letos. Sedaj obratujejo tramvajev le še na dveh progah, medtem ko vozijo na štirih trolejbusih, na preostalih štirih pa avtobusi. Cilj druge etape je popolna ukinitve tramvajevskega prometa. Nujno popravilo iztrošenih tramvajevskih vozov bi namreč veljalo 632 milijonov dinarjev.

Kakšna vozila naj bi zamenjala tramvajev?

Prva možnost: nabava potrebnih trolejbusov — 453 milijonov din;

Druga možnost: nabava avtobusov — 272 milijonov din.

Odločitev se je nagnila v prid druge možnosti. Treba bo nabaviti 20 novih avtobusov za zamenjavo tramvajevskega prometa in 6 trolejbusov za podaljšanje treh, že obstoječih prog. Celotni stroški za drugo etapo izvedbe rekonstrukcije mestnega prometa bodo znašali z razširitvijo omrežja vred 478 milijonov dinarjev.

Kdo bo pomagal ECZ?

Gospodarska računica ECZ se ni urejena. Znano je, da ECZ kljub povečanim prevoznim tarifam še vedno ne postuje ekonomsko. Vendar ne po svoji krivdi. Del njenih anuitet krije proračun OLO-ja. V nekateri tretji etapi naj bi zagotovili temu podjetju samostojnost. Kako, še ni jasno. Nekateri priporočajo znižitev s kako istovrstno, aktivno gospodarsko organizacijo. Tako organizacijo bi bilo treba izbrati med tistimi, ki opravljajo medkrajevni promet. Pri tem omenjajo kot glavnega kandidata Sap-turist biro, Kaže namreč, da bi bilo možno delo obeh podjetij — ECZ in Sap turist biroja 4 vskladiti in medsebojno dopolniti.

Mestni svet je sprejel tudi Odlok o spominskem partizanskem pohodu »Ob žici okupirane Ljubljane«. Ta športno-politična prireditev bo sedaj v Ljubljani vsako leto, udeležila pa naj bi se je v bodoče tudi ekipe iz drugih republik. Morda pa bo prireditev dobila celo mednarodni pomen.

Cenam so zrasle peruti

Ljubljanski živilski trg je bil včeraj z vsem prav dobro založen, je kupec je bilo manj. Sreda je pač samo mali tržni dan in, koledar se tudi že pozna tako v denarnicah kot na stojnicah. Cene so sicer na splošno še nekako ustajale, precej pa so jih dvignili »kokošarji«. Zakaj, ne ve nihče. Morda pa zato, ker perutina pač sodi med pice? Toda to še ni zadosten razlog, da dobijo peruti tudi cene.

Glavnato solato so prodajali po 53 dinarjev, endivijo po 60, motovilec po 100 in špinačo po 60 din kg. Precej je bilo cvetače po 60-65 din, luščnega fižola po 100 din in paprike za vlaganje po 40-50 din, s Koprškega pa so pripeljali na trg zadnje paradižnike in jih prodajali po 50 din kg. Cebula je bila po 45 din, krompir na debelo za ozimnico po 12 din in na drobno po 16 din, glavnato zelje na debelo po 12 din in na drobno po 15 din kilogram.

Na trgu so zadnje letošnje smokve prodajali po 70 din kg. Jabolka so še vedno precej draga, ponujajo jih od 50 do 60 din kg. Hruške so bile po 100 din, kostanj z Bele Kraljine in Koprškega pa po 60 din. Gobarji pa so svojo robo prodajali od 120-450 din kilogram.

Na mlečnem trgu ni nič novega. Mleko po 32 din in kisla tr sledaka smetana po 300 oz. 320 din liter, sirček za štruklje po 160 din, surovo in kuhano maslo po 400 oz. 500 din, domači sir pa po 220 din kg. Jajca so bila po 24 din (matra po 20 din), kilogram težki živi piščanci po 380 din in žive kokoši po 700-750 din, glavna perutina pa po 400 din kilogram.

S smotrnimi napori smo izboljšali naše kmetijstvo — Napredek je očiten zlasti v zadnjem času, ko moremo kmetijstvu posvetiti večjo pozornost

Nadpovprečni uspehi na celotni »fronti«

Uspešno opravljene proizvodne naloge v podjetjih ljubljanskega okraja v letošnjem prvem polletju jamčijo tudi za uspešno izpolnitev letošnjega plana

Ljubljana, 16. oktobra. Danes je bila tretja skupna seja okrajnega zbora in zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. Imed številnih točk dnevnega reda je bila najpomembnejša prva, to je poročilo in razprava o realizaciji polletnega družbenega plana v ljubljanskem okraju. Poročilo je prebral podpredsednik OLO ing. Ivo Klemenčič, ki je zlasti poudaril, da rezultati o gibanju gospodarstva v okraju Ljubljana v letošnjem prvem polletju dokazujejo ne le uspehe podjetij v izpolnjevanju planskih nalog, temveč tudi uspešno uveljavljanje sklepov IV. plenuma SZDL Jugoslavije, ki so dali osnovne smernice za spremembo v naši gospodarski politiki, to je prehod k neposrednim prizadevanjem za izboljšanje življenjske ravni.

Osnova za dosežene uspehe je predvsem v povečanju proizvodnje in storilnosti dela. Polletni uspehi (podrobno po panogah in v številkah objavljeni že v Glasniku) so hkrati tudi jamstvo za uspešno izpolnitev letnega plana gospodarskih organizacij v okraju.

UGODNI REZULTATI NOVE DELITVE DOHODKA

K boljšim uspehom so prispevali: Boljša oskrba s surovinami, povečanje storilnosti, izpopolnjeni plačni sistem, povišanje plač itd. Na nadpovprečne uspehe v prvem polletju leta 1957 pa so nedvomno vplivali tudi novi elementi v delitvi dohodka gospodarskih organizacij. Bistvo teh elementov je v večji neposredni udeležbi kolektiva na povečanem dohodku in večji samostojnosti v razpolaganju s temi sredstvi. Ko je govoril o veliki stimulaciji, ki jo dajejo instrumenti letošnje delitve dohodka, je podpredsednik dejal, da so organi delavskega samoupravljanja v glavnem namenili ta sredstva za lastne investicije, je pa tudi precej primerov, ki dokazujejo, da je stimulacija v podjetjih druge skupine le previška in dopušča tudi nenormalno prelivanje teh sredstev v plačni sklad.

Zato je nujno, da podjetja vsestransko vodijo pravilno politiko in tudi nagrajevanje vskladijo z resničnim povečanjem vloženega dela.

V razpravi o poročilu podpredsednika je sodelovalo več kot deset odbornikov in predsednik OLO dr. Marijan Dermastia. Največ so razpravljali o kmetijskih problematikah ter med drugim

tudi kritično ocenili pisanje in cene kmetijskih pridelkov.

Potem sta oba zbora sprejela poročilo. Prav tako so odborniki mimo drugih soglasno sprejeli tudi predlog o združitvi gostinskih zbornic kočevskega in ljubljanskega okraja in vrsto garancijskih izjav za kredite industrijskim podjetjem, kmetijskim posk. sestvom in zobni polikliniki.

Z leta v leto bogatejša jesen

NAJVEČ NAŠIH MOČI SMO ŽRTOVALI PRVA LETA PO OSVOBODITVI ZA KREPITEV IN POVEČANJE NAŠE TEŽKE INDUSTRIJE. KMETIJSTVU SMO ZATO LAHKO ŠELE V ZADNJIH LETIH POSVETILI TISTO POZORNOST, KI JO ZASLUŽI

DOMAČA SEMENA SO BOLJŠA S kakovostnimi semeni, ki smo jih pridelali na domačih tleh z večjo in pravilnejšo uporabo umetnih gnojil je skupna količina kmetijske proizvodnje v ljubljanskem okraju v zadnjih petih letih porasla za okrog 20 odstotkov. Prav tako se je povečal hektarski donos žita. Razen tega so v zadnjih petih letih nakopali kar 40 odstotkov več krompirja.

CENE RASTEJO, ČEPRAV JE ŽIVINE VEČ Živinoreja vsekakor ni kriva, da je meso dražje, saj so naši kmetijski dosegli, da se je povprečna teža klavne živine od 1952. do 1956. leta povečala kar za 40 kg. Tež številki se ne bomo toliko čudili, ko bomo izvedeli, da v okraju spijajo letno 3000 vol-

ov in mlade živine, ki skupno tehtajo 2 milijona kilogramov. Vsako leto pa je letni prirastek druge živine večji za 3 milijone kilogramov.

ODKOD MLEČNA POPLAVA? Pred našimi mlekarnami ni več dolgih »repov«. Nasprotno — naši mlekarji se pritožujejo, da ga Ljubljanci popijejo premalo. Odkod tolikšna »mlečna poplava«?

Z načrtnim odbiranjem živine, izločenjem bolnih živali, boljšim krmiljenjem in končno tudi z umetnim osemenjenjem so v okraju dvignili mlečnost krav za 400 l ali 28 % več mleka na kravo. Število krav pa se je povečalo za 4000 glav.

MILJONI SE BOGATO OBREŠTUJEJO

Skupnost je v kmetijstvu precej vložila. Samo za pospeševanje kmetijstva, melioracije, gradnje novih objektov, gnojišč, nabavo živine, za nove nasade in razne regrese je plačala v štirih

letih 500 milijonov dinarjev. Vodilna vloga zadrug pri dvigu našega kmetijstva je mogoča le, ker je v njih vključeno 75 % vseh kmečkih gospodarstev in ker imajo zadrugne organizacije kar 19.150 članov, v 717 kmetijsko pospeševalnih in drugih odborih pa dela kar 3000 zadrugnikov.

IZOBRAZBA PROTI ZAOSTALOSTI

Novi in sodobne ukrepe v našem kmetijstvu je bilo moč uvesti tudi zato, ker je Okrajna zadrugna zveza skrbela za izobrazbo zadrugnikov. Priradila je 273 večdnevni tečajev, ki jih je obiskovalo 1596 zadrugnikov. Ni torej čudno, če so kmetje v ljubljanskem okraju v preteklem letu na hektar zemlje porabili kar 95 kg več umetnega gnojila kot v letu 1952.

NAPREDEK V MEHANIZACIJI

Mehanizacijo na vasi nikakor ne smemo postaviti na zadnje mesto. 106 traktorjev, 103 mlatičnice ter preko 700 drugih strojev je okrajnemu kmetijstvu — zlasti zadrugam — nudilo prav izdatno pomoč.

Končno pa naj še omenimo, da je za gradnjo zadrugnih domov bilo potrebno precej sredstev. Z njimi so zgradili od 1952. leta 34 zadrugnih domov, 53 gospodarskih poslopj in 32 mlečnih zbiralnic.

govoril nekaj besedi o nedeljnih volitvah in pozval navzoče, da se jih kar se da polnoštevilno udeležijo. Sprejem je bil zaključen s kratkim kulturnim programom in skromno zakurmo.

Novice

DOBROVA PRI LJUBLJANI: PREDVOLILNI ZBOROVANJI

V dobrovoljni občini sta bili minulo nedeljo kar dve predvolilni zborovanji. V Polhovem gradu je govoril predsednik občinskega odbora Andrej Pešeni, v Horjulju pa republikanski po- vanjši, ki sta bili kar dobro obiskani, na se govornika dotaknila predvsem obeh nalog novih občinskih ljudskih zborov. V zvezi s tem sta navzočim rov proizvajalcev pri občinskih ljud- skih odborih. Ob koncu pa sta se oba najvažnejših notranje in zunanje po- litičnih vprašanjih.

RUDNIK: POLLETNI OBRAČUN

Na Rudniku bo v soboto zadnja redna seja sedanjega občinskega ljud- skega odbora pred volitvami. Na tej seji bodo predsedali poročilo o pol- letni realizaciji družbenega plana in proračuna za letošnje leto v občini Rudnik ter pretrčali nekaj tekočih go- spodarskih zadev.

SESTANEK MLADIH VOLIVCEV

Predsednik občinskega ljudskega odbora Ljubljana Center je včeraj po- sprejel v Domu Maksa Percar priredil- sine Center, ki bodo letos prvič vo- dila. Na sprejemu, na katerem je bilo prisotno 250 mladih volivcev in volivk, je predstavnik občinske SZDL spre-

Šoli v Smartnem nimata učnih moči

Osnovna šola in nižja gimnazija v Smartnem pod Smarno goro imata ve- lo težave zaradi pomanjkanja učnih učnih moči. Na osnovni šoli manjkata dve učni moči, na gimnaziji pa tudi na nižji šoli. Na zadnji seji Sveta za pro- dajo in kulturo občine so ugotovili, da je vzrok pomanjkanja učnih moči nepripravljena personalna politika. Tako občina stipendiral nekega učite- lja, pa so ga poslali drugam, če- ročeva ima vse pravice do absolventa- tura. Šola ima vse pravice do absolventa- tura, ker ga je stipendiral. Na šoli tudi nimajo mlečne kuhinje, čeprav je mnogo otrok, ki prihajajo zlo daleč v šolo. To vprašanje bo treba čimprej urediti.

drobiž od tujinam

LAHKOMISELNOST KOLESARJA JE POVZROČILA NESREČO. Včeraj je voznik L. Z. v osebnem avtomobilu pripeljal po Župančičevi preko Gospo- svske v Vošnjakovo ulico. Na vo- galu Vošnjakove mu je privozil na- proti nepoznan kolesar in tik pred njim zavil v levo in mu tako zapri pot. Voznik avtomobila se je naglo usta- vil tik pred lambretto 9396, ki jo je vozil V. M. V. M. se je zaletel v zadnji blatnik avtomobila. Na srečo se sam pri tem ni poškodoval, zato pa je bilo na lambretti škoda za 15.000 din. Ko- lesar, ki je vse to zakrivil, je neopoz- no pobegnil.

NESREČA NE POČIVA. Upoko- jenko Marijo Mezek iz Goričice 17, hrtenico.

Na pragu volitev

BESEDA O OBČINSKIH KNJIŽNICAH

Pred volitvami v občinske ljudske odbore nikakor ni napak načeti eno izmed važnih poglavij v knjigi ljudskoprosvetne dejavnosti občin v razdelku ljudsko izobraževanje, namreč poglavje o ljudskih knjižnicah. Nobenega dvoma namreč ni, da je dejavnost občinskih knjižnic zelo odvisna od razumevanja oziroma nerazumevanja pristojnih krajevnih čimteljev. Roko na srce: večkrat bi bili upravičeni zapisati besedo »nerazumevanje«, čeprav je prav ob tem treba nekoliko prej in bolj pozdraviti nekatere nasprotno primere, ki obetajo tako nerazumevanje za »pasivno« kulturo razpršiti, odpraviti.

Namreč: razumljivo je, da občine podpirajo predvsem produktivna podjetja, kjer se jim porpiranje v kratkem roku rentira. Pri tem pa marsikdaj zanemarjajo kulturne ustanove. Tak odnos do kulturnih ustanov in kulturno-prosvetnega dela v občini se je marsikdaj izoblikoval tudi do ljudskih knjižnic. Posledice so se ponekod že pokazale in reči je treba, da niso ravno razveseljevali: knjižnice propadajo, životarijo

same zase ali so celo zaprte. Knjiga, najmočnejša učiteljica in prijateljica človeka, čaka na bralce, leži brez haska po policah, zabojih ali v skladiščih.

Odkod to? Zakaj tako? Odgovor, ki bi bil lahko sila preprost, a hkrati tudi krivičen, bi vseboval le gole številke sredstev, namenjenih za knjižnice. Toda v tem ni vse. Treba je poseči nekoliko nazaj in osvetliti zlasti vprašanje, ki ga postavljajo po mnogih krajih in ki se preprosto glasi:

AMATERSKE ALI POKLICNE KNJIŽNICE?

V Sloveniji imamo sorazmerno zelo malo poklicnih knjižnic, zlasti še, če izvajamo večja središča. Slika je za posamezne predele skoro zaskrbljujoča: Dolenjska premore samo dve poklicni

knjižnici, v ljubljanskem okraju pa sta izven mesta poklicni knjižnici samo v Kamniku in v Kočevju! Nič boljše ni s to rečjo na Stajerskem in na Gorenjskem (le Jesenice in Kranj!), medtem ko je še najugodnejše na Primorskem, kjer so poklicne knjižnice tudi v Tolminu, Idriji, Sežani, Ajdovščini, Piranu, Izoli, se pravi v občinskih centrih. Vse te knjižnice delajo dobro in so zares prava kulturna žarišča krajev. Tega pa o mnogih amaterskih knjižnicah — kot je videti, so te amaterske v primeri s poklicnimi knjižnicami v Sloveniji v veliki večini — ni mogoče reči.

Vzrokov za gornjo trditve je več, bistveni pa je vsekakor ta: amaterske knjižnice, kljub temu, da so odigrale važno in pomembno kulturno vlogo v zbiranju knjig, začno brž, ko preraste število knjig in obseg dejavnosti moči knjižničarja amaterja, nazadovati, propadati.

Primeri, ki naj podpro ugovore zoper amaterske knjižnice, so zgovorni: knjižnica v Velikih Laščah je že poldrugo leto zaprta, isto grozi knjižnici v Moravčah, amaterske knjižnice so odprte le en-ali dva dneva v tednu, zanemarjajo (razumljivo, saj so vezane na izposojevalnice) znanstveno in poljudnoznanstveno ter strokovno literaturo, da o izposojanju knjig okoliškim vasem niti ne govorimo. Izjemen in obenem ekstremen je primer amaterske knjižnice v Domžalah, ki je, stisnjena v nemogoč lokal, zaradi prizadevnosti knjižničarke, pravega zbirateljskega idealista, menda edini primer rentabilne knjižnice v Sloveniji. Občina prispeva za to knjižnico komaj okrog 40.000, porabi jo pa za knjižnico okrog 200.000. Da vpliva tako stanje na nabavno politiko, da kupujejo literaturo, ki »gre«, ni treba še posebej poudarjati. Knjižnica v Novi Gorici dobiva od občine še manj, medtem ko knjižnici v Postojni in v Sežani prejmeta od 700.000 do enega milijona. Vendar: v moči navedenih krajev ni bistvenih razlik!

Za zaključek tega poglavja o amaterskih in poklicnih knjižnicah velja napisati, da v sistemu ljudskega izobraževanja in našega knjižničarstva dobiva glavni pomen prav občinska knjižnica, ki naj kot poklicna kulturna ustanova organizira knjižničarsko službo z izmenjavo knjig, s potujočimi knjižnicami, s pomočjo sindikalnim in vaškim knjižnicam. Na to kaže misliti tudi občinski odbor, od katerih je v veliki meri odvisno uspešno, toliko pomembno delo knjižnic. Te bodo morale namreč misliti tudi na

POTUJOČE KNJIŽNICE — DOKAZ NAPREDKA

Te potujoče knjižnice so še zelo mlade. Komaj letos so začele. Svoj pomen pa bodo dobile zlasti tedaj, ko bo urejeno vprašanje občinskih knjižničarskih centrov, od koder naj bi se knjige in z njimi kultura širile po vaseh, med ljudi. Se pravi, da bo najprej treba okrepiti občinske knjižnice, vsekakor poklicne, ker samo te morejo v redu in uspešno opravljati svoje kulturno poslanstvo, te pa bi kasneje organizirale potujoče knjižnice in nudile pomoč tako sindikalnim kot vaškim knjižnicam. Za sedaj je v Sloveniji že nekaj takih potujočih knjižnic. Pripravili so jih v Kamniku, v Ravnah na Koroškem, v Metliki (tam je Zveza Svobod in prosvetnih društev Slovenije podarila zbirko 800 knjig za osem knjižnih kovčkov), pripravljajo pa jo tudi v Kopru. Omeniti velja v tej zvezi tudi dve knjižni izpostavi knjižnice v Mostah in v Kranju in seveda ljubljansko, ki sta jo na pobudo tov. Vižintina, upravnika Delavske knjižnice v Ljubljani, omogočila okrajni odbor in Zveza Svo-

Ko Hung Čung: Jutro v rodbini Miao. Danes, 17. oktobra bodo v spodnjih dvoranah Moderne galerije odprli razstavo »Sodobna kitajska grafika«. Razstavljenih bo blizu 150 grafik, nastalih v zadnjih dveh letih, ki bodo prikazale najzanimivejšo smeri in tokove v sodobni kitajski grafiki. Razstava bo v Ljubljani samo deset dni

OGLED FILMOV O AMERIŠKIH MUZEJIH

Moderna galerija in Društvo muzealcev in konservatorjev LRS vabita na ogled treh filmov o ameriških muzejih in galerijah ter o njih delu. Filmi bodo predvajani v okviru Tedna muzejev danes, v četrtek, 17. oktobra ob 20 v Moderni galeriji. Vjudno vabljeni!

POSVETOVANJE DRAMSKIH UMETNIKOV

V Beogradu bo 18. in 19. oktobra posvetovanje dramskih umetnikov Jugoslavije. Posvetovanje bo pripravila Zveza dramskih umetnikov Jugoslavije, na njem pa bodo razpravljali o preletih vprašanjih jugoslovanskih gledališč. Posebno pozornost bodo posvetili izkušnjam v drubenem upravljanju na področju umetnosti. Udeleženci bodo razpravljali tudi o nekaterih drugih temah kot so umetniške naloge naših gledaliških repertoarna politika in o drugem.

NARODNI DIVADLO PRIDE V GOSTE

Za Poljaki bomo še letos videli Čeha. Praki Narodni divadlo gostuje v Jugoslaviji od 19. novembra do 4. decembra. V Zagrebu in Beogradu bodo Pražani nastopili štirinast, v Ljubljani in na Reki pa dvakrat. Vsekakor bo bralce zanimalo, kaj nam bodo češki gostje prikazali. Na programu so štiri dela: »Marsya« bratov Mrštik, »Čudak« Nazima Hikmeta, »Jesenski vrt« Lillian Hellman in »Senski krog« Hede Zinner. V ansamblu bo blizu sto članov, med drugimi Zdenek Štepanek, Otomar Krejča in Alfred Radok.

STARI GROBOVI

ARHEOLOŠKE ZANIMIVOSTI V LOŠKI DOLINI

Ze nekaj časa se naši arheologi zanimajo tudi za Loško dolino. Letos poleti je Notranjski muzej v Postojni organiziral enomesečno izkopavanje pri Sv. Anu pod Krizno goro. Tu je namreč kmet F. Kočevar pri oranju svoje njive našel na stare lonce, na kar je opozoril Notranjski muzej v Postojni. Tako so se začela izkopavanja. V enem mesecu so odkopali 47 grobov, domnevajo pa, da jih je še precej. Odkopani grobovi so žgani in skeletni. Največ je žganih. Grobne jame so vkopane v precej kamnit svet, včasih celo v živo skalo do največ 1 meter globoko. Večina teh grobov je bila pokrita z velikimi kamnitimi ploščami, v vsakem grobu je bila lončena skleda in lonček, v njih pa sežgane kosti in pepel, ki je velikokrat raztresen tudi po celem grobu. V nekaterih grobovih so našli tudi velike žare, visoke do pol metra, in najrazličnejše okrasne in druge zanimive predmete.

ploščami. Tudi v teh grobovih so odkrili več okrasnih in uporabnih predmetov, čeprav manj kot v omenjenih žganih grobovih.

Odkopani material je iz starejše železne dobe ali halštata in kaže velike sorodnosti z grobiščem v Mostu na Soči. Najdba teščen grobišča je za poznavanje halštata v teh predelih izredno pomembna, saj je pravzaprav prva, po bogastvu pa edinstvena za te kraje.

Razen na grobišču pri sv. Anu, kjer so prišli do tako bogatih izkopanih, je muzej organiziral še poskusno izkopavanje v Smarati. Tu so kmetje že od prvo svetovno vojno izkopali za cerkveno rimske nagrobne, ki so zdaj videni v Snežniškem gradu.

Rezultati izkopavanja so bili presenetljivi: namesto pričakovane grobišča so odkrili ostanke hiš nekdanje rimske naselbine. Doslej so odkopali zidove starih stavb in ugotovili, da je celo cerkvena sama postavljena na rimskih zidovih. Celotnega obsema naselbine ni bilo mogoče ugotoviti, ker bi bilo za to potrebno daljše in sistematičnejše izkopavanje, ki tokrat še ni bilo mogoče.

Med odkopanimi grobovi je bilo tudi nekaj tako imenovanih skeletnih grobov. Ti so vkopani v kamenje ali pa obdani z njim tako, da tvorijo grobno skrinjo, ki pa je bolj plitva. Tudi ti grobovi so bili pokriti s kamnitimi

Tak je kovček ljubljanske potujoče knjižnice

bod. Ta knjižnica šteje sedaj osem kovčkov po 140 knjig. Od teh so štiri že poslali v Bevke, Brezovico, Pirniče in Zaplano, nanje pa čakajo tudi v Moravčah in v Ložu. Odziv pri ljudeh na te knjižnice poklone naposodo je razveseljav. Ljudje si knjig žele, zlasti ker novih nimajo, saj ni novica, da že nekaj let podeželske knjižnice knjig ne kupujejo. In tudi to: akcija je prišla nekako prav, da bodo med zimo ljudje preskrbljeni tudi s knjigo. Take akcije pa bodo sodile, kot pravimo, odslej v občinsko pristojnost. Prav zato kaže dobro razmisлити, kako bi občine najbolj pomagale svojim knjižnicam in jih podprle tudi v tej akciji.

karici v samotni občestni gostilnici, nevjajeni sleherne dobre besede, je bila ta dobrota tudi vse, kar jo je lahko dokončno in usodno nanj navezalo. Vsakdanje življenje ceste, zavito v njeni tipični sivini, ustvarja filmu pristno vzdušje. Mislim, da bi bil ta film v kolorju popolnoma nemogoč. Črnobela oziroma bolj črno-siva tehnika je tukaj najnuna, ko je hkrati simbolna, ustvarjalna komponenta čistega realizma. Ustrezni stil polnijo dolgi kadri brez-krajnega cestnega horizonta šoferjev dolgih prog. Kljub počasnemu tempu pa film nikakor ni dolgozven. Izredni so tudi nekateri detajli — mimo nas gotovo ne more nezapaženo prizor, ko prihaja dekle, ki je prisiljena k odpravi plodu svojega telesa, k mazački čez dvorišče polno veselega otroškega živčava. Koliko simbolične razdvojenosti je v tem kratkem prizoru. Henry Verneuil je brez dvoma velik režiser, Jean Gabin in Françoise Arnoul pa dobra igralca.

Dva profila sedme umetnosti

IZ KINEMATOGRAFSKIH DVORAN

Ali je nepošteno v sili ustreliti v hrbet slabega človega? Mar lahko dopustimo okrutni postavi prerije, da kot svoj častni davek terja dragoceno življenje dobrega, skrbnega človeka, ne da bi kakorkoli posredovali?

Tako moralno vprašanje si je zastavil kot osnovni akcijski motiv v svojem filmskem debutu na Divjem zapadu ugledni holivudski režiser Otto Preminger. Sicer pa dopolnjujejo nenavadno pestrost westerna zadnjega tedna še atomski čari Marilyn Monroe, vsekoli brezizrazno lice Roberta Mitchuma, cinemascope s stereofonskim zvokom (ob ljubljanskih projekcijah vsa ta tehnična čuda naše reproductivne kinematografije težko razločijo), quasi naravne barve technicolorja in morda še kaj. Večino filma izpolnjujejo tehnično odlično izvedeni posnetki spretno vojnje s splovom čez nevarne brzice. Starodavno indijansko izročilo trdi, da z »reke brez vrnitve« ni rešitve za predrzne brodarje. Seveda ne velja to le za splav, ki ga krmari Robert Mitchum. No, in da mu ne bi bilo pri vožnji dolgčas, ga spodbuja iz razumljivih razlogov vedno dovolj mokra Marilyn, ki v prostem času igra na kitaro in poje otožne pesmi. Kar škoda je za simpatičnega fantka Tommyja Rettinga, da je zgodaj zašel v slabo družbo. Ko zmanjka nevarnih okoliščin in v ateljeju skorajda vode, se splav ustavi in kmalu nato tudi film. Pravici pa je še prej zadoščeno s strelom v hrbet. Gledalci dobe tako eksemplaričen odgovor na moralna razmišljanja o justici divjega zapada. Glavni igralci je olajšana izbira ljubimca in vse kaže, da ne bo dolgo, ko bo mali Tommy dobil mačeho.

VEDNO ZANIMIVI BRANKO ČOPIĆ

Gre za tri novice, ki so povezane z imenom tega našega znanega pisatelja. Njegova knjiga zgodbi o Nikoletini Buraču, junaku iz osvobodilne vojske, je takoj po izidu zbudila splošno pozornost. Prešernova družba jo bo izdala v slovensčini med svojimi rednimi knjigami za prihodnje leto. Beograjski režiser Miroslav Đedić je delo adaptiral za gledališče. Prikazano bo konec tega meseca v Beograjskem dramskem gledališču. — Pri beograjski »Prosveti« je pred kratkim izšla Čopičeva škrtica »Bosonož detinjstvo«. Uvršča jo med naša najboljša mladinska proza. Večji del teh prozskih zapiskov je bil že tiskan posamično, le nekaj avtobiografskih črtic iz pisateljevega otroštva je novih. — Branko Čopić je pravkar končal nov roman. V njem se je na videz ločil od svojega področja, od tako ljubljene Bosne, ne pa od svojih bosenskih ljudi. Roman se namreč dogaja med bosenski kolonisti v Banatu in se v njem oglašajo tudi junaki, polni humorja, ki smo jih srečali v »Prolomu«, pa tudi Nikoletina Burač. Seveda pa je treba omeniti, da sta že v tisku še dva Čopičeva romana, »Glavi baruti«, ki je nadaljevanje »Proloma« in mladinski roman »Orlovi rano leto« iz osvobodilne vojske. Naslov pravkar napisanega romana pa bo »Ne tuguji, bronzana straža«.

POLJSKI GLAS O JUGOSLOVANSKEM FILMU »NE OBRACAJ SE, SINKO«

Pred časom so na Poljskem znova pričeli predvajati jugoslovanske filme v okviru vse boljnih in tenejših medsebojnih kulturnih izmenjav in veavnstranskega sodelovanja med našima deželama. Časopis »Tribuna ludu« je ob premieri Bauerjevega filma »Ne obracaj se, sinko« v svoji filmski rubriki zapisal med drugim tudi, da imajo jugoslovanski filmi, ki so ponovno na poljskih ekranih, isto tematsko kot poljski in primerja rezultate obeh kinematografij. O filmu pa po prikazu vsebine pravijo: »Uspeli film, dobro igran, poln izredno hvaležnih peripetij, skorajda brez nepreprostosti, čeprav še malo preveč »narejen« in še brez specialnih umetniških senzacij v obiskovnem ozračju.

Ob sorazmerno pretirano veliki reklamni za film kvalitete »Reke smrti« pa bo marsikateri kinobiskovalec kar mimogrede zamudil priložnost videti zelo dober francoski film s preprostim, skromnim naslovom »Nepomembni ljudje«. Tako kot naslov je preprost tudi realistični sujet filma v razrednem hierarhičnem spektru kapitalistične družbe malo pomembnih usod drobnih ljudi. Film je umetniško bogato impresivna socialna drama admirajočega družinskega življenja šoferja, ki po trdi borbi za vsakdanji kruh tudi doma ne najde zelenega razumevanja. Navidezna čustvena otopenost priletnega šoferja skriva dobrega človeka. Mladi nata-

ISKANJA IN TEŽNJE

RAZMIŠLJANJA O REPERTOARNEM OBRAZU SENTJAKOBSKEGA GLEDALIŠČA PRED NOVO SEZONO

Ce kanim pisati o problematiki Sentjakerskega gledališča v Ljubljani, storim to zato, ker je to posebnost gledališča Ljubljane prešlo že dolgo pot razvoja, ima za seboj neko tradicijo, kar vse kaže — še vedno nove možnosti razvoja. Zlasti pa se je treba ozreti na njegovo delo zategadelj, ker je svojevrstna oblika ljudskega gledališča v splošnem gledališkem razvoju pri Slovencih. Četudi je namreč Sentjakersko gledališče izrazito ljubiteljsko gledališče, kakor jih izkazujejo tudi nekatera druga večja jugoslovanska mesta, se je v Ljubljani uveljavilo mnogo bolj, kakor katerikoli druga podobna ustanova v drugih mestih: s širokim prizvzom svojega občinstva je Sentjakersko gledališče v Ljubljani postalo stalno gledališče v pravem, gledališkem pomenu te besede, z občinstvom, ki obiskuje njegove predstave bodi v organiziranih abonmajskih predstavah bodi v smotno se obnavljajočih prostih predstavah, nevezanih na jedro svojega občinstva.

Je obiskovalo gledališče v času med obema vojnama, oziroma, ki ga obiskuje danes, je doživela svojevrstno spremembo. Ne drži več trditve, da bi bilo gledališče predmetno gledališče. Ze takoj po osvoboditvi zaznamuje obisk močan dotok gledalcev celo iz Zg. Siške, Zaloga, Šentvida, poleg tega, da je narasel dotok tudi iz središča mesta. Tako gledališče izpolnjuje eno svojih glavnih nalog (četudi spocetka ni bilo ustanovljeno s tem namenom), da namreč malemu človeku približuje gledališče. Zakaj opazovanja kažejo, da imajo naši preprosti ljudje neko čudno spoštovanje do našega osrednjega gledališča, da se ga včasih rajši izognejo. Obisk najbolj preprostega in ne zadrega vznepajočega gledališča pa je povzročil, da je bilo številne obiskovalce Sentjakerskega gledališča po preteku določene oblikovalne dobe opaziti že tudi kot obiskovalce našega osrednjega in drugih naših gledališč. To je važna vzgojna naloga majhnega gledališča.

Ni manj važna naloga vzgoje ni naloga, ki jo opravljajo gledališče s smotnim uveljavljanjem repertoarja. Tu vodstvo pripušča igre, ki ustrezajo splošni ravni obiskovalcev, ne da bi se pri tem dalo voditi od slabega okusa prisilkov med svojim občinstvom, in predloge ter pobude svojih obiskovalcev dobro premisli, preden jih ustreže. Raven repertoarja zato ni združila na raven med obema vojnama, tudi če primerjamo repertoar drugih gledališč v omenjenem obdobju. Uprizorjanje ljudskih iger ni docela zgrešeno. Poleg nekaterih namenečev je glavni del ansambila igralcev iz vrst ljubiteljev. Pri tem poudarjamo: ljubiteljev in ne diletantov, ker gre pri njih za igralce, ki stalno sodelujejo, so si pridobili že neko igralsko prakso in ki jih veže na gledališče prava in resnična ljubiteljsko-igralska disciplina.

In če zaključimo to razmišljanje; glavne sestavine tega gledališča so: preudarno oblikovanje gledališkega repertoarja, sestava repertoarja s uprizarjanjem zlasti izvrzne slovenske dramatične in praktična vzgoja ljubiteljskega igralskega kadra. J. T.

LEONASIM MLADIM BRALCEM

Skozi okno...

Megla je obila okrušeni zid.
 Mah kot hišni nakit,
 je dež v naličnih izpral.
 Potem je nekdo dejal,
 da je jesen prišla.

Jaz pa sem za orošenimi šipami
 sanjala,
 da je jesen teta,
 ki vsakomur polno, polno darov
 obeta.

Morda se je letos skrila:
 V veje zelene
 na stee zgubljene
 na njive samotne
 v vsaki zakotne —
 in name pozabila.

Pred mano je le vsako jutro megla
 — Saj nisem žalostna,
 a le tako čudno je to;
 druge jeseni je lepše bilo.

Anica Borlič, dij.,
 Kostanjevica na Krki

VIRNILA SEM SE

Angelca je mnogokrat trdila,
 da je njen dom pust, prazen in da
 v njem ni prav nič tako zanimi-
 vega in privlačnega, na kar bi se
 človek lahko navezal, toda ne-
 kega dne se je prepričala, da ni
 tako.

Bilo je proti koncu prvega pol-
 leta, še pozimi. S prijateljico
 Drago sta šli počasi domov iz
 šole. Med potjo sta se radi ustav-
 ljali in opazovali otročaje, ki so
 se kepali na pločnikih ob cesti.
 Tisti dan se jima je še posebno
 malo mudilo. Imeli sta navado vse
 skrbi izpovedovati druga drugi.
 Ko je bila Draga že blizu svojega
 doma, je Angelca tiho vprašala:
 »Draga, daj, svetuj mi, kako
 naj povem doma, da sem dobila
 ukor? Tepli me bodo, če povem
 ali če ne povem.«

»Povej! Saj je tako vseeno, ali
 si tepena za to ali ono.«
 »Bojim se!«
 »Pa pridi k meni! Do večera
 ti bodo že prizanesli.«
 »Ne bodo mi ne, le našli me

»Kje bom pa spala in kaj
 jedla?«
 »To ti že jaz preskrbim.«
 Res sta — obe mali upornici
 — tako storili. Na križcu, kjer
 se je pot cepila proti Trem ribni-

»No, ne misli, da tega nisem
 vedela. Večraj sem bila klicana
 v šolo. Ker si sicer pridna, naj ti
 bo za danes oproščeno, a drugič
 pazi, kaj delaš! Sicer bomo
 orali...!«

In tiho, kar nekako napeto je
 potekalo kosilo.

Takrat je Angelca prvič zares
 vzljubila dom in sklenila, da ne
 bo več bežala od njega, če se ji
 bo zdel še tako pust.

Grabeljšek Andreja, dij.,
 Maribor

PESNIK SORŠKEGA POLJA

Sedemindvajsetega oktobra bo
 minilo sto dvaindvajset let, kar
 se je rodil v Podreči na Sorškem
 polju Simon Jenko. Prav te dni
 nam je Mladinska knjiga izdala
 v zbirki »Kondor« njegove pesmi
 in prozo pod naslovom »Izbrano
 delo«.

Pesmi so urejene v 4 ciklih:
 ljubezenske pesmi, pesmi o nar-
 ravi, osebnopovedne in domo-
 ljubne pesmi, poleg teh pa je v
 knjigi še pet epskih pesmi in
 kratka novela iz vaškega življe-
 nja (Jeprški učitelj).

Jenko je izrazil liriki, katerega
 tenkočutnost se je izgubila v ča-
 su donečih gesel in fraz narod-
 nega preporeda. Sodobniki niso
 spoznali vrednosti njegovih pesmi
 in kritika njegove pesniške zbirke
 »Pesmi« (1865) je bila skrajno
 negativna. Šele predstavniki naše
 Moderne, zlasti Cankar in Murn,
 so mu priborili pravo mesto med
 slovenskimi umetniki.

Glavni predmet Jenkovega
 opazovanja in občudovanja je nar-
 rava. Sprva mu ta pomeni le pri-
 pomoček za bolj nazorno prikazo-
 vanje čustev, v zrejših pesmih
 pa mu narava sama oblikuje ču-
 stva in ga sili, da išče zvezo med
 njo in človekom.

Simon Jenko je bil ponosen,
 da je Slovenec. V mnogih pesmih
 obuja spomine na slavne dni Slo-
 vanov in v optimizmom gleda v
 prihodnost, obenem pa se ob po-
 gledi na kletaplazto in nezaved-
 nost Slovencev v svojih pesmih
 marsikje trpko nasmehne.

Ob branju njegovega proznega
 dela »Jeprški učitelj« sem se
 spomnil na našega Dolenjca Jur-
 čiča, s katerim ga veže klenost
 kmečkega jezika in dokaj jasno
 izoblikovani vaški značaj.

Jakob Müller,
 dijak VIII. drž. gimn.

Naše nagrade

za 24. november

Čas podelitev naših nagrad se
 naglo približuje. Res, da imamo
 že mnogo izbire, toda veselilo nas
 bo, če nas bo v teh zadnjih ted-
 nih še kdo presenetil z dobrim
 prispevkom. Ali nas res bo?

JESENI

Na strehe dežek tiho, tiho pada,
 spušča siva megla se na bližnji
 les,
 ovijala lahno se okrog dreves,
 in v njej se skrila je vasica mala.

Polja tiha so in zapuščena,
 mrtoa je ravan zelena,
 vrane krakajo turobno,
 pes priklenjen coilu tožno.

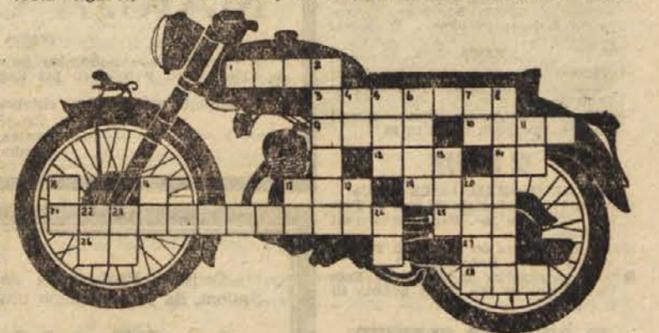
Tam na blatni vaški stezi
 popotnik se opira ob beli brezi.
 Z breze list za listom odletuje,
 na njega, ki truden premišljuje.

Na žicah trume lastovic so zbrane,
 da odletele bodo v tuje daljnje
 kraje,
 a se vrnilo bodo spet nazaj,
 ko tukaj bo pomlad in sončni
 maj.

Jenko Helena, IV. r. gimn.,
 Sentvid nad Ljubljano

Križanka »MOTOR«

Vodoravno: 1. del ladje; 3. zemlje; 6. z njimi se sankamo; 7. kazalni zaimek; 8. tovarna kreme-
 ne rastline; 12. osebni zaimek; 14. Ljubljani; 11. kratica za Gospo-
 darsko razstavišče; 13. dva sku-
 se bere na obe strani enako; 19. vrsta cigaret, reka v Bosni; 21. ka; 16. veznik; 17. začetni črki

opremljenost z motorji; 25. vprašalica; 26. nikalna oblika pomož-
 nega glagola; 27. medmet; 28. z njim si pozimi ovijemo vrat.
 Navpično: 2. peljati motor; 4. egiptansko božanstvo; 5. vrsta imena in priimka našega pisate-
 lja iz Vrhnike; 18. dve zaporedni črki abecede; 20. možko ime; 22. osebni zaimek; 23. os. priimek; 24. ploščinska mera.

V JESENSKI TIŠINI

Nekega dne sva odšli z mamico
 proti Tivoliju. Kljub temu, da so
 dnevi že hladni, sva se vsedli na
 klopi, ki je samevala med drev-
 jem. Odprla sem knjigo, ki sem
 jo vzela s seboj. Toda branje me
 danes ni mikalo.

Strmela sem v jesensko ti-
 šino. Okrog naju je ležalo orume-
 nelo bistje, ki je odpadlo z dre-
 ves. Vse je bilo tiho, le vrhovi
 dreves so se pozibavali v vetru
 in si šepetali pesem, ki se je gla-
 sila tako otožno, da me je bilo

skoraj strah. Maloštevilni listi,
 ki so še viseli na drevesih, so
 trepetali v obupu in grozi, ker so
 vedeli, da se jim lahko vsak čas
 preruga nit življenja. Kako lepo
 je bilo življenje poleti! Piščiki so
 sedeli v velikih krošnjah dreves
 in prepevali pesmi o ljubem son-
 cu, ki daje življenje vsem bitjem
 na zemlji. Niti malo niso dvo-
 mili o tej večni sreči, dokler ni
 kanila prva grenka kaplja v kupo
 brezskrbnosti. Zapihal je hladen
 veter in piščiki so se poslovili.
 Zamislila sem se. Ali ni živ-
 ljenje teh lističev podobno naš-
 emu življenju? Vsak izmed nas
 si želi živeti. Toda vsak listič od-
 pada, vsak človek umre.

Začelo naju je zebsti in sva se
 napatili domov. Jezilo me je, ker
 se vso pot nisem mogla otresti
 teh žalostnih misli. Čemu neki bi
 mislila na to, saj je zame sedaj
 najlepša pomlad!

L. K., 3. r. gimn., Ljubljana.

bodo in potem me čaka še
 hušela»

»Oh, kaj še premišljuješ! Zbeži
 od doma! Če boš ostala nekaj dni
 pri Treh ribnikih ali na Kalva-
 riji, ti bodo iz skrbi zato prizna-
 nesli.«

kom, ji je dala Draga kos kruha
 in jo pustila samo. Šla je naprej,
 a ne dolgo. Postala je lačna, pa
 se je usedla na štor ob poti in
 jedla kruh. Tedaj je začela mi-
 sliti, kako bodo gledali doma, ko
 bo ura ena in je še ne bo domov
 iz šole. Spomnila se je zaskrbje-
 ne matere, mrkega očeta in obeh
 sestric, ki se bosta pred njim
 plašno skrivali v kot. Tedaj ji je
 postalo žal, da se je napatila tako
 daleč od tistih, ki so jo kljub
 temu, da so jo tepli, imeli radi.
 Nekaj časa je še omahovala, po-
 tem pa odločno stekla nazaj skozi
 mestni park in domov. Ko je
 Angelca prišla domov, je bila ura
 že pol treh.

»Kje pa si bila toliko časa?«
 je vprašala mama.

»Zunaj sem bila.«
 »Zakaj pa to? Se boš začela
 šepetati?«
 »Ne, bala sem se priiti domov.«
 »Bala? Zakaj?«
 Angelca je zajokala.
 »V šoli sem dobila ukor.«

O filmu »Stekleni čevljiček«

Film »Stekleni čevljiček« pri-
 poveduje o uporni deklici, ki se
 ne meni za nič, ker tudi nje
 nihče nima rad. Rada je sama v
 gozdni tišini ob bistrem, modrem
 tolmunu, obdanem s sivimi ska-
 lami. Tu spozna gozdno ženo,
 princa in tu jo tudi doleti sreča.

da jo princ odvede v svoj grad.
 Ta deklica se imenuje Pepelka.
 Leslie Caron nam je že znana
 iz filma »Lili«. Tudi v tem filmu
 se mi zdi, da je dobro podala Pe-
 pelko. Film mi je bil všeč zato,
 ker spoznamo, da skromnost mno-
 go več doseže kot ošabnost in
 prezir.

Čudno pa je, da je princ Pe-
 pelko na plesu spoznal, čeprav jo
 je le dvakrat videl, sestri in ma-
 čeha pa ne, akoravno sta bili
 vsak dan z njo.

Gaspari Helena,
 IV. r. gimn., Ljubljana.

KAKO NAJ SE IMENUJE NAŠA MLADINSKA STRAN?

- Predloge pošiljajo:
 Skumovec Gizela, uč. 4. r. osn. šole, Stražišče, Kranj
1. Mladinski list,
 2. Mladinski pišejo,
 3. Za naše male učenjake,
 4. Mladinska stran,
 5. Mladinski tednik,
 6. Mlado morje,
 7. Mladinski svetovalec,
 8. List mladosti.
- Boris Šuligoj, II. r. gimnazije, Bača 4. Most na Soči
1. Mi mladi,
 2. Naš kotiček.
- Gaspari Helena, IV. r. gimn., Ljubljana
1. Mladí sodelavci,
 2. Mladí umetniki,
 3. Mladinska stran.

Našim sodelavcem in bralcem:
 Vsak vaš predlog za preimeno-
 vanje naše mladinske strani nam
 bo dobrodošel! Pohitite!

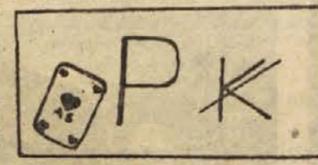
PRELUKNJANI ZOBJE

Seveda s tem ne mislimo na
 zobe, ki jih načne bolezen in nas
 potem bolijo. — Nekatera prepro-
 sta ljudstva so imela običaj, po
 katerem so obvezno pilili zobe.
 In sicer najpogosteje v obliki srca
 ali trikotnika, to pa je veljalo
 za najlepši okrasek na obrazu.
 Spet druga ljudstva so vrtala v

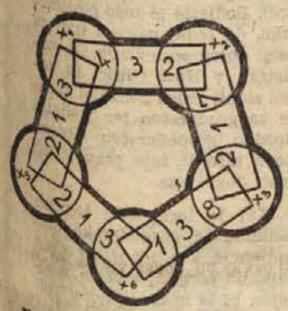
prednje zobe luknje, vanje pa so
 vlagala zlato, diamante in druge
 drage kamne. Komur niso bili
 všeč beli zobje, si jih je lahko
 prevlekel z drugimi barvnimi od-
 tenki. Vsi ti postopki so seveda
 zelo boleli, vendar prizadeti niso
 smeli vpiti, ker je bil pač takšen
 ljudski običaj, ki se je delno
 ohranil pri nekaterih preprostih
 ljudstvih v Afriki, Aziji in Av-
 straliji.

MODRA KRI

Edine živali na našem plane-
 tu, ki imajo modro kri, so sorod-
 nice mežur, živijo pa v morjih
 okoli avstralske celine.

PRAVOKOTNIKI, KROGI IN VSOTA

V vsakem pravokotniku mora
 vsota števil znašati 13. Manjka-
 rova števila postavite v prostore,
 kjer se sečejo posamezni pravo-
 kotniki.

Prav tako mora vsota števil
 v vsakem krogu znašati 13. Po-
 števila je treba neznanke x₁, x₂, x₃,
 x₄, x₅.

Ako pravilno rešite, bo vsota
 v vsakem krogu znašala 13, prav
 tako v pravokotnikih.

»SKACI«

Skaci kakor figura konja pri-
 kahu in prebral boš lahko ime ne-
 kega morja. Začni pri črki »S«
 v levem zgornjem kotu!

Modrijan v morskih globinah

33. A zdaj riba ni bila plašna. Drzno je zrla
 prisileka. Modrijan od prevelike sreče sploh ni
 vedel kaj početi. To so bili najbolj odločilni
 trenutki. Zadržal se je in previdno segel po
 pištoli. Toda nameraval je fosila samo omamiti.
 Hotel ga je pripeljati domov živega. Pripravil
 se je, če se rju bo to posrečilo.

34. Sprožil je. Voda se je v hipu premaknila.
 Zdelo se je, kakor bi v jamo pridivil trop mor-
 skih psov. Modrijana je podrla na tla. Bičala
 ga je morska voda. Pogled se mu je zameglil in
 mislil je, da mu minevajo zadnji trenutki. Obču-
 tek je imel, da mu v tem že itak temnem pro-
 storu postaja še tesneje.

35. Ko se je hotel dvigniti, se je morska zver
 zakadila vanj. Na glavi je čutil bolečino. Kakor
 v sanjah sta mu stopila pred oči žena in sinček.
 Janez in Jack pa sta opazila, da je iz votline
 šinila blatna voda. Jack je pripravil pištolo in
 prvi vstopil. Janez je videl, da je tudi v Jacka
 udarila tenna gmota.

36. Tudi on je sprožil. Fosil je obležal mrtev na
 tleh. Jack pa se je pobral. Zazdelo se mu je, da
 Modrijana predolgo ni iz votline. Imel je nepri-
 jetne slutnje. Stopila sta v votlino. Našla sta
 Modrijana ležečega na tleh. Jack ga je naložil
 na ramo in odhitel z njim iz votline.

Riše in piše
 Vladimir Pirnat, dijak VII. r. gimn.,
 Ljubljana

TELESNA KULTURA

Kaj pa ženska košarka

Razgovor s predsednikom Košarkarske zveze Slovenije Tinotom Benedičičem o prizadevanjih za njen razvoj

V Beogradu je bil v nedeljo plenum Košarkarske zveze Jugoslavije, na katerem so govorili največ o ženski košarki...

pak tudi do zdravega športnega življenja, s katerim bi se bolj popularizirali košarko. To bi ne bilo težko.

»V teh dneh je bilo toliko razpravljanja o zaključku tekmovanja v zvezni ligi. Ali ste na plenumu razpravljali tudi o problemih moške kvalifikacije in kakšno je vaše mnenje o teh stvareh.«

»Na dnevnem redu tokrat ni bilo problemov zvezne lige. O tem bomo razpravljali na sestanku ligasiških klubov in decembrskem plenumu Zveze. Takrat bo treba stvari seveda postaviti na pravo mesto. Nepravilnosti, ki so spremljale tekmovanje v zvezni ligi, bomo morali izboljšati. Kljub temu pa moram poudariti, da je slovenska košarka dosegla letos izreden uspeh in da je bil derby med Ljubljano in Olimpijo zgodovinskega pomena zanjo. S tem se bodo morali pač vsi spriznati.«

»Košarkarje tarejo gmotni problemi.«
»Zato bomo dobili pomoč od Zveze, pa tudi na terenu bo treba več storiti. Nameravamo ustanoviti okrajne in občinske košarkarske odbore, ki bodo skrbeli za razvoj košarke na svojem področju.«

»Slišali smo, da bodo naši košarkarji lahko igrali tudi v tujini?«
»Gre le za zasluzne košarkarje, ki bodo hoteli svoje znanje izpopolniti v tujini. Vsako tako prošnjo pa bo posebej reševal sekretariat Zveze v Beogradu.«

»Kaj bi bilo po vašem mnenju treba še storiti za dvig košarke?«
»Zelo koristno bi bilo povsod pomagati z opremo. Mar ne bi bilo idealno, če bi na vsakem otroškem igrišču, kjer sedaj mrgoli nekoristnih naprav, postavili kos. Tako naši najmlajši ne bi prišli le do zabave, ampak tudi do zdravega športnega življenja, s katerim bi se bolj popularizirali košarko. To bi ne bilo težko.«

»Konec »Afer Proleter«
Na svoji zadnji seji je izvršni odbor Zveze nogometnih trenerjev Jugoslavije dokončno odločil, da znanemu predvojnemu igralcu in povojnemu trenerju Bernardu Hüglu oprosti nadaljnje izdrževanje kazni, ki mu jo je izreklo disciplinsko sodišče ZNTJ v zvezi s prestopki v »Aferi Proleter«. DS ZNTJ mu je izreklo dosmrtno prepoved opravljanja trenerskih poslov, Hügl pa se je proti odločitvi disciplinskega sodišča pritožil na izvršni odbor ZNTJ, ki je njegovo pritožbo ugodno rešil. Pri reševanju vse članke upravnega odbora ZNTJ za namenje in šele potem odločil, da se Hügl kaznuje z denarno kaznijo, kar pa IO ZNTJ ni upošteval.

Tako je Hügl dokončno prestal vse kazni, ki so mu izrečene v zvezi z omenjeno afero. Ponovno lahko sklene pogodbo s katerim koli klubom za opravljanje trenerskih poslov. Vprašanje pa je, kateri klub se bo prvi odločil za ta korak...

»Slovo od lige
Maribor, 16. okt. Pred okrog 200 gledalci je bila danes popoldne prvenstvena tekma ženske obojzarske lige med Branikom in Partizanom iz Beograda. Zmagal je »Partizan« s 3:0 (15:13, 15:5, 15:7) Obe ekipe sta nastopili z bolnimi igralkami, zato igra ni nudila posebnega uživanja. Državna reprezentantka Lukovič je še senca nekdanje igralke. Domačinke so se trudile, vendar se nikakor niso razumele in zaradi tega polvarile mnogo žog. Se najsolidnejša je bila Stavbarjeva. Čeprav je nastopila bolna. Sodnik Moran iz Maribora ni imel težkega dela. Po tekmi je trener partizanov, kapetan državne moške reprezentance Milka Markovič izjavil, da je kakovost ženske odbojke splošno zelo padla in da je Branik le senca nekdanje ekipe, ki je nekoli zasluzno nosila naslov najboljših v državi. Braniku tudi eventualna zmaga v zadnji tekmi proti Crveni zvezdi, ki jo bo odigral prihodno nedeljo v Mariboru, ne more preprečiti izpada iz zvezne lige.

Bergant st.

Nekaj misli okoli združitve gozdnih gospodarstev Gorica in Tolmin

Tehtna gospodarska in družbena utemeljenost

ZDRUŽITEV TERJA VRSTA RAZLOGOV, MED NJIMI PREDVSEM POTREBA PO CELOVITOSTI GOSPODARJENJA Z GOZDOVI, ENAKOMERNA IN PRAVILNA RAZDELITEV OSNOVNIH SREDSTEV TER PRIZADEVANJE, DA BI PRAVILNO IZKORISTILI ŽE TAKO MAJHNO ŠTEVILO STROKOVNIH KADROV

Nova Gorica, 16. okt. — Med gozdarskimi strokovnjaki in člani delovnih kolektivov Gozdnih gospodarstev Nova Gorica in Tolmin v zadnjih dneh in tednih živahno razpravljajo o združitvi. Pri tem, razumljivo, izhajajo iz različnih stališč, tako da je razprava pestra in včasih tu in tam pristranska in nestvarna. Kljub temu sodimo, da je pri pravilnem obravnavanju celotnega vprašanja treba upoštevati nekaj važnih dejstev, ki jih tu posredujejemo.

Pred približno tremi leti je za eksploatacijo gozdov ter gospodarjenje z njimi na tem področju obstajalo eno samo podjetje, namreč Gozdno gospodarstvo v Mostu na Soči. Pozneje so za gozdno področje v bivšem goriškem okraju osnovali enako podjetje s sedežem v Novi Gorici. Prevaldala je namreč težnja, naj bo v vsakem okraju po eno Gozdno gospodarstvo. Pri tem je treba poudariti, da so bili tedaj vsi gospodarski strokovnjaki brez izjeme proti cepitvi, ker so pač pravilno sodili, da gozdno področje od Trnovega do Idrije zahteva celovitost gospodarjenja.

Sedaj se je stanje v organizacijskem smislu nekoliko spremenilo, ker naj bi bil sedež združenega podjetja v Tolminu. Zakaj? Po združitvi okrajnih uprav za gozdarstvo ob že omenjeni upostavitvi novega komunalnega sistema je poslopje bivše tolimnske gozdne uprave prevzelo Gozdno gospodarstvo, ki

se je preselilo iz Mosta na Soči. Podjetje je hišo povečalo tako, da sedaj ustreza tudi za večji obseg poslovanja. Ob magistrali v Novi Gorici so začeli zidati sedež Okrajne uprave za gozdarstvo ter podjetja Gozdno gospodarstvo Gorica. Nova hiša je bila prav v teh dneh dograjena.

Kaj je torej bolj logično, pametno in gospodarsko utemeljeneje kot združitve obeh sedanjih podjetij v večje, močnejše, ki bi imelo sedež v Tolminu. Tam je večina strokovnega kadra, ki ima stanovanja, razen tega pa so zbrana tudi osnovna sredstva. Če povzamemo že poudarjeno korist, bi z združitvijo dosegli predvsem:

- 1. boljše razporeditev strokovnih uslužbencev;
2. že vnaprej rešili mučno stanovanjsko vprašanje, ki bi se neogibno pojavilo v Novi Gorici ob ustanovitvi gozdarske poslovne zveze;
3. z racionalnejšo in smotrnejšo razdelitvijo osnovnih sredstev, ki so že tako omejena, bi si prihranili nepotrebne izdatke ter hkrati dosegli večjo učinkovitost v delu gozdarske službe.

Skladno z novo smerjo v organizaciji gozdarske službe bi poslej v Novi Gorici lahko že v kratkem osnovali gozdarsko poslovno zvezo. Nastanila bi se v novo zgrajenem poslopiju ob magistrali, ter bi skupaj z Okrajno upravo za gozdarstvo delila tudi druga potrebna osnovna sredstva. S tem bi veliko pridobili v izpopolnjevanju gozdarske službe ter hkrati le nadomestili zamujeno, saj bodo, denimo, v Idriji gozdarsko poslovno zvezo osnovali v teh dneh.

Prizadevni tovariši, uslužbenci sedanjega Gozdnega gospodarstva v Novi Gorici pač nimajo razloga za vznemirjenje. Podjetje je kljub pomanjkanju strokovnega kadra doslej zadovoljivo opravljalo svoje tekoče naloge. Dela in kruha bo tedaj zanje dovolj tudi v prihodnje, saj bo samo za uspešno rast gozdarske poslovne zveze potrebnih dosti pridnih rok.

Jutri se bo sešel na sejo in razpravljal o združitvi delavski svet Gozdnega gospodarstva v Novi Gorici. Verjamemo, da odločitev ne bo težka, saj jo terja veliko razlogov, ki so za goriški okraj znatnega pomena. Sklep o združitvi bodo nedvomno pozdravili vsi, ki jim je pri srcu napredek gozdarstva; le-to pa preživlja v tem delu Primorja dosti ljudi.

Brzobjavke

RIO DE JANEIRO, 16. okt. (AFP) — Na svetovnem ženskem košarkarskem prvenstvu je Madžarska premagala Mehiko z 89:54. V finale, ki bo od 17. do 26. oktobra, se se potemtakem uvrstila reprezentanca SZ, ZDA, CSR, Madžarske, Brazilije, Čila in Paragvaja.

LONDON, 16. okt. (Reuter) — Angleška nogometna reprezentanca, sestavljena iz igralcev mlajših od 23 let, je premagala ustrežno reprezentanco Romunije s 4:2 (2:0).

BERLIN, 16. okt. (Reuter) — Tretja tekma med vzhodnonemškimi nogometnimi moštviom Wisnuthom in varšavsko Gwardio se je končala neodločeno 1:1. V podaljšku 2x15 minut je bila tekma preklicljena zaradi mraaka. Vodstvi obeh moštev sta se dogovorili, da naj o zmagovalcu odloča žreb. Sreča je bila nemški enajstorice bolj naklonjena, in se bo le-ta v naslednjem kolu tekmovanja evropskih prvakov pomerila z nizozemskim klubom Ajax iz Amsterdama.

OPATIJA, 16. okt. — Od 18. do 20. oktobra bo v Opatiji prvi del moštvenega namiznotenškega državnega prvenstva (I. zvezna liga). Slovenske namiznotenške igralce bosta na tem turnirju zastopala »Jesenice« in »Ljubljana«.

BEograd, 15. okt. (Tanjug). Član mladinske strelske reprezentance in jugoslovanski prvak Vladimir Črozdanović je postal tudi srbski prvak. S precizno puško malega kalibra je dosegel 1170 krogov od 1200 možnih in s tem izenačil državni rekord, ki ga je leta 1955 dosegel Zagrebčan Jozić.

MARIBORSKE VESTI

DEŽURNA LEKARNA
Četrtek, 17. oktobra 1957: lekarna »Planinka, Glavni trg 20.
Petek, 18. oktobra 1957: lekarna »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
Četrtek, 17. oktobra ob 15.30 uri: »Rigoletto«, Red ZIS.
Sobota, 19. oktobra ob 20. uri: Verdi: »Aida«. Izven.

KINO
»UNION«: jugoslovansko-francosko-italijanski film »Mihailo Strogov«.
»PARTIZAN«: ameriški film: »Kadar pride zima«.
»UDARNIK«: ameriški film »Na robu pločnika«.

CELJSKE VESTI
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU
Sobota, 19. oktobra ob 20. uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Gostovanje Lojzeta Potokarja. Premier-ski abonma in izven.
Nedelja, 20. oktobra ob 15.30 uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Gostovanje Lojzeta Potokarja. Torek, 22. oktobra ob 15.30 uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Gostovanje Lojzeta Potokarja. II. šolski abonma.

KINO
»UNION«: slovenski film »Ne čakaj na maj«. Vesna II. del. Predstavi ob 18 in 20.
»METROPOL«: ruski film »Heroji Sipke«. Predstavi ob 18 in 20.

IZ PTUJA
OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Četrtek, 17. oktobra ob 20. uri: E. Freilich: »Vrnili se je«. Red: Premier-ski in izven.
Petek, 18. oktobra ob 18. uri: E. Freilich: »Vrnili se je«. Red: LMS-III.
Sobota, 19. oktobra ob 20. uri: E. Freilich: »Vrnili se je«. Red: Sobota in izven.

IZ BOGAŠKE SLATINE
KINO
Ameriški color film »Kameno srce«.

IZ MURSKÉ SOBOTÉ
KINO
»PARK«: ameriški film »Vzdolž treh temnih ulic«. Predstava ob 20.

VESTI IZ TRBOVELJ
KINO
»DELAVSKI DOM«: ruski film »Od carja do Lenina«.
»SVOBODA« TRBOVLJE II.: ameriški kriminalni film »Na robu pločnika«.

Po težki in mučni boleznini nas je zapustila draga teta

Franciška Štrukelj
posestnica
Pogreb bo v četrtek, 17. oktobra ob 16. uri iz hiše žalosti Vižmarje 15 na domače pokopališče St. Vid-Ljubljana.

Zalujoči ostali: nečakinje in nečak ter ostalo sorodstvo

Za vedno nas je zapustil moj mož, brat, svak in stric

Adolf Podkrajšek
delavec v Litostroju
Pogreb dragerega pokojnika bo v četrtek, 17. oktobra ob 15. uri iz Jožefove mrliške vežice na Zalah.
Ljubljana, Buenos Aires, 16. oktobra 1957.

Zalujoča žena Nežka, sestra Marija in Ines

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da nam je po dolgi in mučni boleznini umrl naš ljubi mož, zlati očka in stric

ANTON JUGOVIČ
strojevodja v pokojju
Pogreb dragerega pokojnika bo v petek, 18. oktobra 1957 ob 16. uri iz Antonove mrliške vežice na Zalah.
Ljubljana, Kamnik, dne 16. oktobra 1957.

Zalujoči: žena z otroki ter ostalo sorodstvo

Za vedno nas je zapustila naša dobra žena, mamica, sestra, stara mama, tašča in teta

MARIJA URANKAR

rojena Kovič
Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 17. oktobra 1957 ob 16. uri iz hiše žalosti v Kisovcu pri Zagorju na domače pokopališče v Zagorju.
Zagorje, Moravče, 16. oktobra 1957.

Zalujoči: mož Franc, hčerki Mimi in Anica, sin Franci, zeta Ivan in Vinko, snaha Minka, vnukinja Jana in Mojca ter ostalo sorodstvo.

Društvo Proforska samopomoč naznanja svojim članom, da je nenadoma umrl dolgoletni predsednik

dr. FRANC NOVAK

profesor v pokojju
Pogreb bo v četrtek, dne 17. oktobra 1957 ob 16. uri iz Andrejeve mrliške veže na Zalah.

Požrtvovalnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Ravnateljstvo in proforski zbor I. gimnazije v Ljubljani naznanjata žalostno vest, da je preminil

dr. FRANCE NOVAK

dolgoletni član našega proforskega zbora
Ohranili ga bomo v lepem spominu.

DNEVNE NOVICE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Nočno zdravniško dežurno službo v Ljubljani za najne obiske na bolnišni dom od 23.-7. ure zjutraj, ob nedeljah in praznikih vse dan:

Zdravstveni dom Center: dr. Vrbica Milena, Komenskega 22, telefon 31-361;

Dr. Verše Marjan, Trubarjeva 21, telefon 30-360;

V oddelku zdravnik klicati telefon LM 30-300.

Zdravstveni dom občine Ljubljana-Bežigrad: Dr. Sirks Zinaida, Lavričeva 5a, telefon 31-286, v oddelku 30-300.

Zdravstveni dom Ljubljana-Siška: Dr. Mečotović Ljubomir, Cernetova št. 31, telefon 23-831, 22-881.

Zdravstveni dom Ljubljana-Vič: Od 12.-18. oktobra 1957: I. dr. Štok Miloš, Cankarjeva 10, telefon 21-519;

II. dr. Jez Janez, Prešernova 36/IV.; telefon 23-740.

Nedeljska dežurna služba v ambulanci Mirja, Rimska cesta 31, telefon 21-197 od 8.-14. ure.

Zdravstveni dom Moste: Krekova ul. 5, telefon 31-359. V oddelku zdravnik klicati telefon LM 30-400.

Preko dneva vršijo obiske po domovih vsi zdravniki Zdravstvenega doma.

Zdravstveni dom Rudnik: Dr. Leskovec Bogdan, Opekarska cesta 8, telefon 21-829; v oddelku zdravnik klicati telefon LM 30-500.

Občinska volilna komisija v Občini Ljubljana-Vič obvešča, da bo drugi zbor za volitve v občinski zbor v četrtek, dne 17. oktobra 1957 ob 18.30 uri v dvorani Tobačne tovarne v Ljubljani.

Zbirna komisija za volitve v občinski zbor v mestnem delu občine. Udeležba je obvezna za vse predsednike, člana in članice namestnike. Dan sestanka za izbiro namestnikov in članov za zbor proizvajalcev bo določen kasneje.

GOSPODINJE! ZADOVOLJSTVO JE ČISTIJI Z ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

Razstava nedokumentirane fotografije iz narodnoosvobodilne borbe v muzeju Narodne osvoboditve LR Slovenije v Ljubljani, Celovška 23 je odprta od konca oktobra t. l. od 9. do 18. ure. Obiskovalci, prispevajte k dokumentaciji razstavljenih fotografij!

Muzikokulturno društvo Slovenije predstavi v nedeljo, 20. oktobra ob 10. uri ogled nagradnih nasadov na Zelah. Ogled bo pod strokovnim vodstvom prof. ing. C. Jegliča. Vabljeni vsi.

Za učitelje in profesorje ljubljanskih šol se prične osnovni tečaj Španščine v petek, 18. oktobra ob 19. uri v VI. gimnaziji, Subičeva ul. 1.

ARGO KROZNIKI ODLIČNE JUHE V 7 MINUTAH ZA 60 DINARJEV. ARGO JE KONCENTRAT GOVEJE JUHE Z JAJČNIM TESTENINAM V VREČICAH. ZAHTEVAJTE V VSEH TRGOVINAH NOVI PROZVOD ZNANE TOVARNE ARRIGONI V IZOLA

RAČUNOVODSTVOM gospodarskih organizacij Priročnik za izdelavo zaključnih računov za leto 1957. M. Seekića, N. Butaša, B. Fejovića in S. Lisavca v redakciji inž. B. Rəcəja - Izdaja je v latinici - naročninska cena 1000 dinarjev. Naročite pravočasno Obrazce za zaključne račune bilanca za 1957. leto na finem belem - brezlesnem papirju v kompletnih poizvodov vsakega obrazca - Naročila pošljite samo za enega ali več kompleto po pet primerkov. SAVREMENA ADMINISTRACIJA ZALOŽNIŠKO-TISKARSKO PODJETJE Beograd - poštni predal 479 - tekoči račun 1031-T-582.

PREDAVANJA

Prof. Wolfgang Kayser iz Göttingena, znani literarni teoretik, bo imel v Ljubljani dvojno predavanje: I. v četrtek, 17. oktobra ob 18. uri: Das Grottesk in Malerei und Dichtung. 2. v petek, 18. oktobra ob 9. uri: Wer erzählt den Roman? Predavanja bodo v fizikalni predavalnici Univerze. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za vprašanja umetnosti in posebej literarne teorije. - Filozofska fakulteta.

Društvo folkloristov Slovenije vabi na javno predavanje tov. dr. Nika Kureta: »Viti si seminarja za etnografski film v Pragi«. Predavanje bo v petek, 18. t. m. ob 17. uri v knjižnici Narodnega muzeja.

Obvestilo. Kot gost filoz. in pravne fakultete Univ. v Ljubljani bo predaval prof. dr. Georges Gurwih iz Pariza o temi: Planiranje in industrijska demokracija. Predavanje bo v petek, 18. oktobra 1957 ob 17. uri v zbornici dvorani Univerze. Predavanje bo v francoskem jeziku. Vabljeni!

Geografsko društvo Slovenije vabi na predavanje profesorja leningraške univerze S. V. Kalonikova o geografiji Leningrada in okolice. Predavanje bo danes, 17. oktobra ob 30. uri v balkonski predavalnici univerze.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Zaradi nenadne hude bolezni v ansambliju je Drama primorana izpremeniti vrstni red premier na začetku sezone. Sezona se bo začela v soboto, 19. oktobra, vendar ne z O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč« kot je bilo predvideno, marveč z Goodrich - Hackettovo »Dnevnikom Ane Frank«. Dan za tem, 30. oktobra, bo premiera Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Premiera. Izven. Začetek dramske sezone.

Dnevnik Ane Frank - je režislo pripravil France Jamnik, scenograf je inž. arh. Niko Matul, kostumograf Mija Jarceva. Ano igra Majda Potokarjeva, Otta Francka Jože Zupan, Edith Frank, njegovo ženo Sava Severjeva, Margot Ivanka Mezanova, gospoda van Daana France Presemnik, gospe van Daan Mila Kačičeva, Petra Drago Makuc, Dussela Maks Furijan, Miep Vika Grilova, Kralerja Ivan Jerman. Začetek ob 19.30. - Linhartovega »Matička«, ki ima premiero v nedeljo, 20. oktobra ob 19.30 je režiral in scenografsko postavil ing. arh. Viktor Molka, a kostumograf je Alenka Bartl-Serša. Barona Naleta igra Stane Sever, Rozalo, Anka Levarjeva, Matička Stane Cesnik, Nežko Vika Grilova, Tončka Dušan Skedi, Zmešnava Aleksander Valič, Zuzka Pavle Kovič, Budaia Jože Zupan, Jerco Duša Počkajeva, Jaka Janez Rohaček, Gasperja Stane Potokar, rihnega hlapca Polde Bibič.

Za petek, 18. oktobra predvideno gostovanje Drame v Litostroju je zaradi bolezni preloženo na poznejši datum.

Ravnateljstvo Drame posebej opozarja občinstvo, da se od 19. oktobra dalje vse večerne dramske predstave začnejo že ob 19.30 uri.

OPERA

Cetrtek, 17. oktobra ob 19.30 uri: Janček: »Jenuša«. Otvoritvena predstava sezone 1957/58. Abonma red N (Sedeži so tudi v prodaji).

Petek, 18. oktobra: zaprto.

Sobota, 19. oktobra ob 19.30 uri: Balletni večer: Chopin: Silfida, von Einam: Rondo o klatem teletu, Rossini-Resplighi: Fantasična prodajalca. Abonma red P (Sedeži so tudi v prodaji).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Cetrtek, 17. oktobra ob 20. uri: Evrelnovi: »Komedija o sreči«. Abonma Cetrtek II (kollektivni - sindikati). Vstopnice tudi v prodaji.

Ob 20. uri: Umetniško pripovedovanje Cankarjevih del. Izvajajo Jože Tiran v Kopru.

Petek, 18. oktobra ob 18. uri: Nušič: »Dr.«. Zaključna predstava za Tobačno tovarno.

Ob 20. uri: Nušič: »Dr.«. Abonma Petek II (kollektivni - sindikati). Vstopnice so tudi v prodaji.

Ob 20. uri: Umetniško pripovedovanje Cankarjevih del - izvajajo Jože Tiran v Piranu.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA - Mestni dom

Sobota, 19. oktobra ob 20. uri: Scheinplufova: »Okence«, veseloigra. Premiera. Otvoritev sezone 1957/58.

Nedelja, 20. oktobra ob 18. uri: Nestroy: »Nič ni tako skrito, da ne bi postalo odlično«, veseloigra z godbo in petjem. Izven. Popoldanska predstava.

Nedelja, 20. oktobra ob 20. uri: Scheinplufova: »Okence«, veseloigra. Repriza. Večerna predstava. Izven.

Sentjacobsko gledališče bo odprlo letošnji sezono v soboto, 19. oktobra z Olge Scheinplufove veseloigro »Okence« (Zgodba profesorja Johanneka). Nastopili bodo: Marinčičeva, Pavličeva, Cuk, Hlebec, Gornik, Križnar, Moser, Penko, Vizjak in Vrhovac. Delo je režiral P. Ovsec, scenograf je I. Rom.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 32-860.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sobota, 19. oktobra ob 20. uri: H. Tiemayer: »Mladost pred sodiščem«. Premiera.

Nedelja, 20. oktobra ob 20. uri: H. Tiemayer: »Mladost pred sodiščem«. Repriza.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Levstikov (Sentjacobski) trg 3

Cetrtek, 17. okt. ob 17. uri: Cinybulk-Dezman: »Igračke na cestah«.

Sobota, 19. oktobra ob 17. uri: Bevki: »Lenuh Poležuh«.

Ob 20.30 uri: Bevki: »Lenuh Poležuh«. Za odrasle.

Nedelja, 20. oktobra ob 11. uri: Cinybulk-Dezman: »Igračke na cestah«.

Ob 15. uri: Bevki: »Lenuh Poležuh«.

Prodaja vstopnic za vse predstave vsak dan (razen nedelje) od 10-12 ure na upravi, Resljeva 36, telefon 32-020 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

VESTI 17 KRANJA

»STORŽIČ«, francoski barvni film »Sentjernaška noč«. Predstava ob 15.45, 18. in 20.15. Brez tednika.

»SVOBODA«, angleški film »Madriena«. Predstava ob 19.

Z BLEDA

Italijanski film »Deset ljubavnih pesmi«. Predstava ob 20.

Vesti iz Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo ima dr. Franc Nose. Gosposvetska cesta.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Sobota, 19. oktobra ob 20. uri: B. Nušič: »Zalužni ostali«. Komedia v treh dejanjih. Premiera. Režija J. Tomažič, scena J. Bedič. Zvezs z vlakom ugodna.

Od »rimskih stencasov« do modernih listov

Že za Julija Cezarja je v Rimu začel izhajati prvi časnik na svetu, zdaj pa izhaja samo v ZDA 2433 dnevnikov

- Že za Julija Cezarja je začel izhajati prvi časnik »Acta senatus«. Pri tem je šlo dejansko za zapiske s sej rimskega senata, ki so jih objavili. Kmalu pa je Julij Cezar presodil, da ne zadostujejo zgolj informacije iz senata. Na njegovo pobudo je začel izhajati dnevnik »Acta diurna publica« (list, časnik). Različni sklepi senata so v tem listu objavljali tudi sporocila o raznih bitkah, paradah in drugih dogodkih.

Julij Cezar je zahteval od svojih podrejenih zbiranje družbenih in zasebnih informacij. Te informacije so potem sužnji prepisovali z roko. »Bilteni« te vrste so dobivale samo najvišje rimske osebnosti, tako da je bil krog bralcev zelo omejen. Bilteni so izhajali samo v nekaj desetih tisoč izvodov.

Dnevnik v bolj razviti obliki pa se je najprej pojavil na Kitajskem. V Pekingju je začel leta 911 izhajati list »King Pao« (glasnik glavnega mesta), ki izhaja še zdaj in je star potemtakem več kot tisoč let.

V zgodovini dnevnikov pripada Benetkam pomembno mesto. Kakor vemo, je to mesto v drugi polovici srednjega veka igralo vlogo glavnega evropskega trgovskega središča. Tako so Benetke postale tudi kraj, kjer so zbirali razne podatke, politična poročila o turških vojskah, o dogodkih na vzhodu in v vesti z rimskega in dunajskega dvora. Kasneje so v zvezi s tem ustanovili poseben urad, ki je zbiral in širil novice. Urad je razmnoževal lističe z novicami, ki so jih prodajali za drobiž, imenovan gazetta. Kasneje so tudi te lističe same začeli imenovati »Gazetta« (list, časnik). V 16. stoletju so že poznali določeno število ljudi, katerim je bilo širjenje novic nekakšen stranski poklic. V večini primerov so bili to poštni uradniki in mestni glasniki. V Franciji so jih imenovali »nouvelistes«, se pravi ljudje, ki širijo novice (nouvelles).

Mnogi izmed teh časnikov so bili omejeni zgolj na krog plemenitov.

»No, no, za toliko vam pa spet nisimo zvišali plače...«

nitaških rodbin. Vsaka znana hiša je imela svojega »nouvelista«, kot je imela svojega hišnega zdravnika, lasuljarja, konjušarja in podobno.

Rokopisni časniki so izhajali zelo poredko in neredno. Sele v 17. stoletju, ko so v večini dežel uvedli tedenski promet s poštnimi kočijami in ko se je že kolikor toliko razvila tiskarska tehnika, so začeli časniki redneje izhajati.

Leopard Kibu, ki so ga pripeljali skupaj s 26 drugimi zvermi iz Vzhodne Afrike v Anglijo, si je privoščil polurni plavalni izlet. Ko so čistili kletko na ladji »Tintagel Castle«, se je izmuznil iz kletke, se — očitno radoveden — iztegnil čez krov, vrh, s katero je bil privezan, se je pretrgala in Kibu je padel v vodo. Plaval je 30 minut, potem pa so ga srečno spravili v čoln.

Festival brez filmskih zvezd

Na angleškem industrijskem filmskem festivalu je sodelovalo 13 dežel

Zlasti po drugi svetovni vojni je spoznala vrsta podjetij po svetu, da je filmski trak najbolj učinkovito sredstvo za opis in ponazoritev prednosti določenega izdelka pred drugimi dosežki sodobne industrije. Nazorni opisi tehničnih dosežkov koristijo tako kupcem kakor delavcem, študentom in tudi široki javnosti. Končni rezultat tega je industrijski film, ki je marsikje dosegel že izredno kvaliteto.

Velika podjetja, na primer Shell, Ford in druga, so izdelala vrsto filmov o svojih proizvodih, ti filmi pa glede kvalitete lahko tekmujejo z najboljšimi dokumentarnimi stvaritvami na filmskem platnu. Kot poglavito slabost industrijskih filmov omenjajo dejstvo, da jih ni dovolj. Prav zato je filmski svet pri britanskem industrijskem servisu organiziral v Harrogradu industrijski filmski festival. V prvi polovici oktobra je prijavilo 13 dežel skupno 320 filmov, izmed katerih je komisija izbrala 131 filmov, ki so jih vključili v spored. V celoti

so izbrani filmi dolgi 48 ur in 44 minut.

Na prvi industrijski filmski festival je prišlo okoli 600 angleških in tujih strokovnjakov, filme pa so razdelili v deset skupin.

Rešena znanstvenika na Južnem tečaju

Dva člana britanske antarktične odprave sta po enajstih dneh, ki sta jih morala prebiti v neki ledeni pečini v belih puščavah Weddellovega morja, prispela v novozelandsko antarktično oporišče v McMurdovem zalivu. Dr. Allan Rogers in letalski poročnik Gordon Haslop sta bila na izvidniškem poletu in sta morala zaradi slabega vremena pristati na ledu.

Vodja antarktične odprave britanske skupnosti narodov dr. Vivian Fuchs je po radiu obvestil njune tovariše, da sta oba zdrava in da sta po enajstih dneh, prebitih na ledu, samo nekoliko izčrpana.

dnevnikov in njihova naklada povečala med prvo svetovno vojno.

V ZDA izhaja zdaj več kot 20.000 periodičnih publikacij z naklado 220 milijonov izvodov. Od tega 2433 dnevnikov z naklado 33 milijonov. Ameriški časniki so po obsegu zelo zajetni. Tako ima »New York Times« ob delavnicah od 32 do 100, ob nedeljah pa 150 strani. Mnogi časniki v New Yorku izhajajo dnevno v petih izdajah. Naklada jutranjnikov običajno ne presega pol milijona izvodov, medtem ko je zvečer milijonska. Zlasti velika je naklada ilustriranih časnikov.

V Veliki Britaniji izhaja 2400 časnikov, medtem ko v Franciji nimajo točne statistike o številu časnikov in njihovi nakladi.

Na svetu se po nakladi kosata med seboj tokijski dnevnik »Asahi Shinbun« in londonski »Daily Mirror«, oba z naklado več kot 4,5 milijona izvodov, medtem ko je naklada nekaterih tednikov in ilustriranih listov mnogo večja.

PRESAJENO SRCE

V pasjem telesu sta utripali dve uri

Pred kratkim je znani sovjetski medicinski znanstvenik Sincin uspešno presadil žabje srce, nedavno pa je opravil znanstveni sodelavec poskusnega laboratorija Denihov podoben poskus na sesalcu: uspešno je presadil pasje srce.

Poskus so izvedli tako, da so še utripajoče srce in pljuča vzeli iz prsi enega psa in jih presadili v prsni koš drugega, ki je bil v globoki narkozi. V množici krvnih žil so spretni kirurgovi prsti poiskali najvažnejše in jih prevezali s svilinimi nitmi. Krv narkotiziranega psa je začela krožiti po novih pljučih in je prihajala v novo srce, ki so ga povezovala s pasjim organizmom posebne kovinaste cevčice. Nastopil je trenutek, ko sta v pasjih prsni utripali dve srca.

Po tem prvem poskusu, katerega cilj je bila popolna nadomestitev starega srca z novim, je prevezal kirurg najvažnejše krvne žile in jih usmeril v novo srce, ki se je čedalje bolj polnilo s krvjo in je utripalo vedno močnejše, medtem ko je staro srce naglo popuščalo. Potem je kirurg povezal sapnik z novimi pljuči, ki so prav tako začele delovati. Ko je bilo to opravljeno, bi zdravnik lahko povsem odstranil poprejšnje organe.

Po prvih uspehih je izrazil Denihov prepričanje, da presaditev srca in drugih organov ni nemogoča, kakor so to menili doslej. Dodal je še, da bo nemara že v bližnji bodočnosti mogoče na podoben način presajati življenjsko pomembne organe tudi v človeških organizmih.

V Londonu so odprli šolo »Franklin D. Roosevelt« za otroke s telesnimi hibernimi. V šoli je prostora za 160 dečkov in deklic. Na sliki vidimo britanskega parlamentarnega tajnika za prosveto na vprašanja Edwarda Boyla in 7-letno Lyndo Willamson.

JAMES A. MICHENER

Sajonara

16

ROMAN

»Vi pa počakajte zunaj,« ji je ostro rekel.

Kacumi je ubogljivo odšla. Joe je krenil za njo, toda konzul mu je rekel, naj ostane in tako me je Joe prosil:

»Groover, nikar je ne pusti same v tem trenutku.«

Sel sem ven in se usedel zraven malega dekleta in tako sva skupaj poslušala, kako je Joe kričal na konzula.

»Ja, k hudici z vsem tem! Prebral sem te papirje. Dobro. Razumem, da sem izgubil vse pravice. Dobro! Dobro! Končajva že to zadevo!«

»Vprašujem vas samo tisto, kar zahteva zakon,« je rekel konzul.

»Jaz pa vam pravim tisto, kar mi je povedal senator Shimark, se pravi, da se lahko oženim.«

Tega poprej nisem vedel, toda kaže, da se tudi oni v zunanem ministristvu takisto boje senatorjev kakor generali. Zakaj brž ko je Kelly to rekel, so se vrata odprla in konzul je rekel:

»Vstopite, gospodična!«

Postavil ju je pred mizo, jima dal v podpis neke papirje, zatem pa je bila na vrsti kratka ceremonija. Konzul je bil očitno divji na prostaka Kellyja, zgražal se je nad Kacumi in vse zadeve

je bil do grla sit. To je bila grda slovesnost, opravljena z nejevoljo in mene je bilo sram, da sem bil priča.

Toda ko sem osupel dvignil glavo ravno v trenutku, da sem lahko še videl Kellyjev obraz, ko se je sklonil, da bi poljubil Kacumi, za hip v sobi ni bilo več grdo in moral sem se ugrizniti v ustnico. Na kobilo spominjajoča ameriška tajnica je nekaj vpisovala v knjigo in si brisala oči, medtem ko je konzul govoril Kellyju:

»Ti veš, da si se s tem dejanjem odrekel svojim pravic.«

Kelly se ni mogel več obvladati. Ozrl se je na konzula in na nosu so se mu pojavile gubice.

»Ti, sin...« je začel in jaz sem vedel, da bo zdaj stresel ves svoj bes na konzula. Njegov besednjak pa je bil za takšne prilike res bogat. Toda Kacumi, ki je medtem že postala žena, je mirno prišla moža za roko in rekla:

»Pojdiva, Joe.«

Joe se je pri priči streznil. Pogledal me je in rekel:

»Dokler se ne oženiš, doživiš pravi pekel. Zapomni si to, Groover.« Zatem je vprašal: »Mar ne boš poljubil neveste?«

Tega nisem pričakoval in bržčas sem to tudi pokazal, zakaj videl sem, kako je Joe užaljen obnemel, ko je doumel, da sploh ne želim poljubiti teh velikih ust z bleščečim zlatim zobom. Jaz pa bi se najraje vdrl v tla zato, ker sem v takšnem trenutku zalil enega izmed članov svoje eskadre. Moja žalitev je bila poslednja v vrsti žalitev, ki mu jih je prizadejal njegov narod, njegovi poveljniki, konzul in celo veru.

V svojo obrambo bi lahko rekel, da še nikoli ni nihče zahteval od mene, naj poljubim rumenopolto japonsko dekle. Proti Japoncem smo se

borili na Gvadalkanal. Zanje smo organizirali njihovo deželo v Kobeu, toda še nikoli mi ni šinilo v glavo, da bi jih poljubil.

Z rokami sem objel velik Kacumin obraz in rekel:

»Tajnica mi je rekla, da so Japonke izredne žene. Bodi Jôu dobra žena! Zatem sem jo poljubil. Studilo se mi je, toda hkrati sem občutil, da nekako preprosto pomagam svojemu tovarišu, ki se je oženil z ljubljeno dekletom.«

»Srečno, otroka,« sem rekel.

»Hvala,« je odvrnil Joe.

Ko sta odšla, mi je konzul dejal:

»Takšni zakoni so velika napaka. Vse storimo, da bi jih preprečili.«

»Ali se vam to večkrat posreči?«

»Presenečeni boste. Podpisati jim damo toliko papirjev, da mnogi klonijo. V nekaj primerih smo pomagali preprečiti tragedije, do katerih bi prav gotovo prišlo.«

»Toda pri Jôu ni veliko zaleglo.«

»To takoj opazimo. Kljubujejo, jokajo. Toda kadar ima fant toliko poguma, da piša svojemu senatorju, potem vemo, da je odločen iti do konca. Toda zdaj vsi takšni, kakršen je Joe, lahko pišejo svojemu senatorju, da ta izda poseben ukaz in potem lahko odvedejo svojo gospo Joe v Ameriko. Iskreno rečeno, upam, da bo uspel. Toda moja dolžnost je, da mu vse to prikažem v čim temnejših barvah.«

Tajnica je odšla iz sobe, da bi poklicala naslednjo dvojico, konzul pa mi je medtem šepnil: »Poglejte samo tole dekle, mojo tajnico. Poročena je z nekim vojakom, pri katerem sem imel nekoliko sreče. Nameraval se je oženiti s povsem preprostim japonskim dekletom, toda obracaj so

učinkovali in s postopnim odlašanjem smo ga opametili.«

»Kaj ste mu govorili?« sem vprašal.

»Ce se prav spominjam, je doma iz Denverja, in jaz sem ga kratko malo vprašal, če bo to dekle primerno zanj, ko jo bo odpeljal v Denver.«

»Kaj se je zgodilo z dekletom?«

»Saj ste jo videli. Tu dela. Moja tajnica je.«

»Mislim... kaj se je zgodilo z Japonko?«

Zelet sem slišati njegovo razlago.

Preden mi je mogel odgovoriti, je tajnica pripeljala četrti par v pisarno in konzul je zamrmral:

»Ali razumeš, kaj si podpisal?«

Fant v mornariški uniformi se je prestopil z noge na nogo in odgovoril z igrano potrpežljivostjo:

»Da, gospod! Da, gospod!«

Dekle je bilo prav tako grdo kot Kacumi. Hotel sem ravno oditi, ko me je konzul poklical in rekel mornarju:

»Ali bi želeli, da bi vam bil major Groover za pričo?«

»Vi ste Groover?« je vprašal fant.

»Sem.«

»Ponosen bi bil,« je rekel fant. Nato se je obrnil k dekletu in ji naglo rekel nekaj japonskih besed, ponazarjajoč z rokami letalsko bitko. Dekle me je pogledalo in se zasmejal, zakrivajoč si z roko svoj zlati zob.

Ta dobronamerni konzul me je spravil v hudo zadrego, ker je v svojem tedenskem poročilu o porokah, ki ga je poslal generalu Websterju, izrazil tudi svoje začudenje, da me je videl kot poročno pričo Joa Kellyja. General me je poklical v svojo pisarno in z grmečim glasom de-
ja